

GORZOWSKIE
WIADOMOŚCI
KOŚCIELNE

ORGAN URZĘDOWY
KURII BISKUPIEJ
GORZÓW
STYCZEŃ 1962

Gorzowskie Wiadomości Kościelne

Organ Urzędowy Kurii Biskupiej

600-9409

Rok 6

Gorzów — styczeń

Nr 1

ORĘDZIE EPISKOPATU POLSKI DO DUCHOWIEŃSTWA I WIERNYCH W SPRAWIE DRUGIEGO SOBÓRU WATYKAŃSKIEGO

W bieżącym miesiącu styczniu mijają właśnie trzy lata od chwili, kiedy Najwyższy Pasterz Kościoła Chrystusowego Jan XXIII uczestnicząc w nabożeństwach odprawianych w przepięknej bazylce Apostoła Narodów, świętego Pawła za murami, i przewodząc modłom świata chrześcijańskiego o zjednoczenie kościołów, powziął — nie bez natchnienia Ducha Świętego — wielką myśl zwołania Soboru Powszechnego. Sam Ojciec święty wyznał, że myśl ta przyszła nań nagle i całkiem niespodziewanie. Od pierwszej chwili jednak rozbiłyś tak promiennym a błogosławionym blaskiem, że Papież uznał ją za natchnienie z nieba i z całą energią podjął wszystkie konieczne kroki dla jej urzeczywistnienia.

Na wezwanie Najwyższego Biskupa w oznaczonym czasie pośpieszą biskupi ze wszystkich zakątków świata do Wiecznego Miasta na zebranie soborowe. Będzie to drugi Sobór Watykański. Sobór jest w życiu Kościoła wydarzeniem ważnym, obchodzącym każdego. Kościół bowiem jest Mistycznym Ciałem Chrystusa, w którym wszystko jest wewnętrznie powiązane przez łaskę i wzajemnie uzależnione. Do Kościoła należy biskupia hierarchia; do niego należą też wszyscy wierni. Wszystkie zatem ważniejsze wydarzenia Kościoła odbijają się na życiu całego organizmu (I Kor. 12, 20).

W duchu wzajemnej miłości i w poczuciu wielkiej odpowiedzialności chcemy przedstawić wam, ukochani w Chrystusie Panu, sprawę Soboru, aby wydarzenie, które wejdzie do historii Kościoła Katolickiego jako wiekopomne, było też przez wszystkich równie gorąco odczuwane i przeżywane w sposób świadomy i osobisty.

I. Czymże jest w organizmie kościelnym Sobór Powszechny?

1. Sobór, jako zebranie biskupów i rządców poszczególnych części Kościoła Chrystusowego pod przewodnictwem Papieża, jest przede wszystkim wyrazem wewnętrznej jedności tego Mistycznego organizmu, rozprzestrzonego na całym globie ziemskim. Biskupi zgromadzeni na wzgórzu watykańskim dają zewnętrzne świadectwo owej duchowej jedności, jaką swemu Kościołowi nadał Chrystus Pan: „Niechaj wszyscy będą jednością; jak ty, Ojczy, jesteś we mnie, a ja jestem w tobie, aby świat uwierzył, że ty mnie posłałeś” (Jan 17, 21).

Zgromadzenie prawie dwóch tysięcy ośmiuset biskupów, ze wszystkich kontynentów świata, jest zaiste wspaniałym obrazem jedności i powszechności Kościoła.

A ponadto, biskupi udając się na Sobór, wiozą z sobą jakby serca was wszystkich. Razem z nimi my wszyscy odbywamy tę apostołską podróż i jednoczymy się w duchu u grobu Księcia Apostołów, świętego Piotra.

2. Sobór jest jakby mobilizacją sił całego Mistycznego organizmu Kościoła. Ma to miejsce wówczas, gdy zagraża niebezpieczeństwo życia dla organizmu. W dotychczasowym życiu Kościoła Sobory stanowiły akcję obronną przeciwko atakom, głównie ze strony najrozmaitszych herezji. W rękę Kościoła Sobory były więc orężem walki z siłami zła tak w dziedzinie wiary, jak i w dziedzinie obyczajów i karności. Taki charakter miały przeważnie wszystkie 20 soborów dotychczasowej historii Kościoła, będąc równocześnie zasadniczym wkładem twórczej pracy i rozwoju myśli ludzkiej w dziejach świata.

3. Obecnie oczekiwany Drugi Sobór Watykański będzie jednak raczej objawem wewnętrznej prężności życia kościelnego. Kościół szuka nowych i najodpowiedniejszych sposobów dla swojej działalności, by skarby nadprzyrodzonego zbawienia udostępnić wszystkim ludziom. Według słów Ojca świętego Drugi Sobór Watykański ma być jakby tchnieniem nowych Zielonych Świąt, o czym w duchu proroczym Psalmista śpiewa: „Skoro znów posyłasz swe tchnienie, (wszystkie jeststwa) są stworzone, i odnawiasz oblicze ziemi”. (Ps. 103, 30).

II. Wielkie dzieło, jakim jest bez wątplenia Sobór Powszechny, **wymaga uprzedniego, skrupulatnego planowania**, wymaga wielu prac, wysiłków, zachodów. Nic więc dziwnego, że przygotowania są w pełnym toku już od dłuższego czasu.

1. Przede wszystkim trzeba było zebrać odpowiedni materiał dla obrad Soboru. Utworzona przez Papieża w dniu Zielonych Świąt r. 1959 Komisja Wstępna wysłała do wszystkich biskupów świata, do katolickich uniwersytetów i kongregacji rzymskich zasadnicze pytanie: jakimi zagadnieniami ma się zająć przyszły Sobór? Całość tych odpowiedzi obejmuje 15 dużych tomów.

2. Następnie materiał musi być uporządkowany i opracowany. W tym celu Ojciec święty powołał do życia w roku 1960 jedenaście komisji i trzy sekretariaty, w których pracuje więcej niż 700 najwybitniejszych osobistości z całego świata katolickiego. Wszystkie przygotowane w komisjach projekty przechodzą do Komisji Centralnej obradującej pod osobistym przewodnictwem Ojca świętego, gdzie podlegają szczegółowej i wnikliwej analizie.

3. Wszystko to dzieje się w tym celu, aby zagadnienia możliwie dogłębnie przedyskutować, wy badać teren, odnaleźć kierunek rozważań. Omawiane problemy wchodzą na naukowy warsztat wybitnych znawców, którzy w specjalnych artykułach i osobistych dziełach przyczyniają się do naświetlenia roztrząsanych tematów.

III. Jaki będzie zakres zagadnień omawianych na Soborze? Tutaj przewidywania, z natury rzeczy mogą być tylko ogólne.

1. Jedno jest pewne: Sobór nie uchwała ustroju Kościoła. Wewnętrzną budowę swojemu Kościołowi nadał Chrystus Pan. Tej nikt zmienić nie może. Ani biskupi, ani Papież, ani nawet Kościół cały.

Można jednak słusznie powiedzieć, że Sobór będzie bodźcem Bożym do ponownego i głębszego odczytania ewangelii, aby treść jej lepiej zastosować w zmienionych, nowoczesnych warunkach życia. Stąd Sobór

będzie zapewne miał charakter nie tyle doktrynalny, ile raczej duszpasterski i praktyczny. Będą podejmowane decyzje, zmierzające do podniesienia poziomu życia chrześcijańskiego. Postanowienia porządkowe, określające karność Kościelną, okażą się bez wątpienia bardzo na czasie.

2. Sobór będzie społecznym głosem Kościoła jednego, świętego, katolickiego i apostołskiego; głosem skierowanym do świata, a dostosowanym do wybitnie społecznej natury nowoczesnego życia kulturalnego. Doniosłość tego głosu będzie wzmożona do niespotykanych dotychczas rozmiarów dzięki wykorzystaniu najnowszych ułatwień komunikacyjnych i informacyjnych (telegraf, prasa, radio, telewizja).

Mimo zewnętrznych cech, przypominających obrady parlamentarne, Sobór nosi na sobie znamię zgromadzenia religijnego. Jest to zgromadzenie prawdziwie Chrystusowe. „Gdzie dwaj lub trzej zgromadzeni są w imię moje, tam ja jestem wśród nich” (Mt. 18, 20). Albowiem decyzje soborowe to nie rezultat głosowania, ale głos Kościoła Chrystusowego, Kościoła jednego, całego i świętego.

3. Świat staje dzisiaj wobec wielkich zagadnień. Wystarczy choćby krótko wymienić niektóre: uzyskanie niepodległości przez narody dotychczas ujarzmione, wyzwolenie energii nuklearnej, wejście człowieka w przestrzeń kosmiczną, triumfy postępu techniki, kultura przeładowana mechanizacją, światowy zasięg komunikacji, radia, telewizji, organizacje międzynarodowe i międzykontynentalne.

Zagadnienia te nie są obce również i Kościołowi. Bo chociaż Kościół nie jest z tego świata, to jednak żyje i działa na tym świecie. Pan Jezus modlił się do Ojca: „Podałem im słowo twoje. A świat ich znienawidził, bo nie są ze świata, tak jak ja nie jestem ze świata. Nie proszę, abyś ich zabrał ze świata, lecz żebyś ich zachował od tego. Uświęć ich w prawdzie; słowo twe jest prawdą. Za nich poświęcam siebie, aby oni także poświęceni byli w prawdzie”. (Jan 17, 14 — 19).

Dlatego zakres zagadnień omawianych na Soborze będzie bez wątpienia bardzo szeroki. Dla przykładu wspomnimy niektóre: jak przepisy prawa kościelnego, liturgia, formy nabożeństw, język w nabożeństwach, instytucje kościelne, diakonat i jego zadania, nauka społeczna Kościoła, kultura, technika, sztuka, zadania świeckich katolików w Kościele...

IV. Wielkie dzieło Soboru Powszechnego wymaga wzmoczonego i zespolonego wysiłku. Konieczna jest współpraca całego Kościoła. Jak ma wyglądać nasza pomoc dla Soboru?

1. Sobór jest wydarzeniem Kościoła. Powinien zatem należeć do żywych zainteresowań każdego katolika. Sobór jest jakby aktem rozważań całej społeczności kościelnej nad zagadnieniami i niebezpieczeństwami, które są przedmiotem zatroskania i boleści Kościoła. Tę świadomość razem z Kościołem powinien zdobyć każdy. Każdy powinien w odpowiedniej dla siebie mierze myśleć o sprawach Soboru. Myśl bowiem wytycza drogę działania.

2. W nadprzyrodzonym organie Mistycznym jakim jest Kościół, każdy może przyczynić się w swoim zakresie do budowania Królestwa Bożego na ziemi. A dzieje się to przez modlitwę, umartwienie, ofiarę. Od modlitwy jednych uzależnił Bóg nawet zbawienie drugich. Pius XII mówił: „Wstrząsająca, zaiste tajemnica, godna ciągłego i coraz głębszego rozważania: oto zbawienie wielu dusz zależy od modlitw i dobrowolnych umartwień, ofiarowanych w tej intencji przez

członków Mistycznego Ciała Jezusa Chrystusa" (Encyklika o Mistycznym Ciele Chrystusa, nr 42). Na pewno znajdują się dusze żarliwe, które sprawę pomyślnego odbycia Soboru tak gorąco wezmą sobie do serca, jakby to była sprawa ich życia. Nikt z ludzi może nie będzie znał ich imion, nikt nie będzie podziwiał ich wysiłków. Ale u Boga liczyć się będą ich usilne modlitwy, liczyć się będą ich umartwienia, które razem z pracami biskupów przyczynią się do stworzenia Bożego Dzieła. Dlatego rzucamy wezwanie: Niechaj i z polskiej ziemi wyciągają się do Boga ręce modlitewne i pomocne, współpracujące w wielkim dziele zbliżającego się Soboru Powszechnego.

3. Na Soborze wpływ idzie od Ducha Świętego przez biskupów do wiernych. Na pierwszym Soborze Apostolskim wyraźnie stwierdzono: „Podobało się Duchowi Świętemu i nam nie nakładać na was żadnego innego ciężaru, prócz koniecznych wymagań” (Dz. Ap. 15, 28).

Ale wpływ poczyna się również przez łaskę w duszach wiernych, którzy dostosowują się do poleceń swoich pasterzy ustanowionych przez Ducha Świętego.

Z a k o ń c z e n i e :

W dobie wielkiego zagrożenia na wielu odcinkach życia, szczególnie gorączkowo szuka się doraźnych i radykalnych lekarstw. Byłoby błędem mniemać, że Sobór jednym aktem, jakby za jednym pociągnięciem zaradzi wszystkim bolączkom i wszystko naprawi. Przyczyniając się jednak do wzmocnienia i podniesienia moralnego poziomu człowieka, wniesie Sobór nieoceniony wkład w dzieło ocalenia ludzkości od niebezpieczeństw tak doczesnych jak i wiecznych.

Spotęgowana świętość spowoduje spotęgowanie jedności. Świętość bowiem polega na uzgodnieniu woli ludzkiej z wolą Bożą. Uzgodnienie najwyższego stopnia jest zarazem najwyższą świętością. Na Soborze Kościoła zajaśnieje wyjątkowym blaskiem. Kiedy zaś blask świętości i Boże znanie rozblyszna na obliczu Kościoła prawdziwie nadprzyrodzoną świeżością, wówczas Kościół stanie się upragnionym celem tęsknot i dążeń wszystkich postronnych. Obudzi się u nich głód prawdy i świętości, oraz wola przynależności do prawdziwej Chrystusowej społeczności. Ziści się wówczas słowo Zbawiciela: „Ja dałem im chwałę, której im udzieliłem, aby byli jednością, jak my jesteśmy jednością; ja w nich, a ty we mnie. Niechaj świat pozna, że ty mnie posłałeś i że umiłowalesz ich, jak mnie umiłowalesz” (Jan 17, 22—23).

Tym sposobem Drugi Sobór Watykański stanie się wielkim etapem na drodze do zjednoczenia wszystkich kościołów chrześcijańskich, co jest serdecznym i najgłębszym pragnieniem każdego Chrystusowego wyznawcy.

Oficjalnym patronem Drugiego Soboru Watykańskiego ogłoszony został przez Papieża święty Józef. Był on stróżem Najświętszej Rodziny, gdy wśród mroków pogaństwa garstka Mędrców odnalazła drogę do Dzieciątka Jezus. Niech by i dzisiaj Opiekun Kościoła i Soboru, ukazał zbłąkanej ludzkości prawdziwego Chrystusa Mistycznego, którym jest Kościół Rzymsko - Katolicki.

W duchu tych nadziei, przekazujemy Wam, Najmilsze Dzieci Boże pozdrowienie słowami Apostoła Narodów: „Łaska Pana Naszego Jezusa Chrystusa i Miłość Boża i społeczność Ducha Świętego niech będzie z Wami wszystkimi. Amen”. (2 Kor. 13, 13).

Warszawa, dnia 16 listopada 1961 r.

Podpisali
Wszyscy Arcybiskupi i Biskupi
Ordynariusze polscy.

KURIA BISKUPIA
w Gorzowie Wlkp.
ul. Drzymały Nr 36
Tel. Nr 36-76

Z a r z ą d z e n i e :

List ten należy odczytać wiernym w Święto Trzech Króli podczas uroczystych nabożeństw przedpołudniowych, lub wieczornych.

Gorzów Wlkp., dnia 6 grudnia 1961 r.

Znak: B 2—26/61

(—) † Jerzy Stroba
WIKARIUSZ GENERALNY

DYSPENSA POSTNA

(przypomnienie)

PRYMAS POLSKI

Mając na uwadze dążność do przywrócenia kościelnej dyscypliny postnej wiernych na mocy szczególniejszych upoważnień nadanych Nam przez STOLICĘ APOSTOLSKĄ, niniejszym — w myśl prośby Episkopatu Polskiego — określamy przepisy postne, obowiązujące obecnie w Polsce w sposób następujący:

- 1) **Post ścisły i wstrzemięźliwość** od pokarmów mięsnych obowiązują w następujące dni:
Sroda Popielcowa, Wielki Piątek, Wigilia Wniebowzięcia N. M. P., Wigilia Bożego Narodzenia.
- 2) **Wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych** obowiązuje we wszystkie piątki całego roku i w Wielką Sobotę.
- 3) Wszystkim stołującym się w zakładach zbiorowego wyżywienia gdzie nie są przestrzegane przepisy kościelne o wstrzemięźliwości oraz tym wszystkim, którzy nie mają możliwości czynienia wyboru pokarmów, a muszą spożywać to, co jest dostępne do spożywania lub też podane do stołu, udzielamy dyspensy od obowiązku zachowania wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych na wszystkie dni całego roku, z wyjątkiem Srody Popielcowej i Wielkiego Piątku.
- 4) Wierni korzystający z powyższej dyspensy powinni pomodlić się w intencji Ojca św. oraz złożyć drobną ofiarę w okresie W. Postu jednorazową, w innym czasie — kwartalną, do skarbonki z napisem „Jałmużna Postna” albo spełniać częściej uczynki miłosierdzia chrześcijańskiego.

Powyższa dyspensacja ważna jest aż do odwołania.

W „Ordo Divini Officii” należy poczynić odpowiednie adnotacje.

Poprzednio udzielone dyspensy zostały odwołane.

(M. p.)

(—) † Stefan Kard. Wyszyński
PRYMAS POLSKI

Powyższe przepisy należy przypominać wiernym przynajmniej dwa razy w roku — przed Adwentem i przed Wielkim Postem.

ZŁOTY JUBILEUSZ KAPŁAŃSTWA
obchodzą w roku 1962 następujący księża :

1. Ks. Kaspruk Michał	— 30. VI. 1912 r.
2. Ks. Mydlarz Albin	— 30. VI. 1912 r.

3. Ks. Pękalski Jan — 30. VI. 1912 r.
 4. Ks. Szadbey Tadeusz — 30. VI. 1912 r.

SREBRNY JUBILEUSZ KAPŁAŃSTWA

1. Ks. Mastaj Józef — 14. II. 1937 r.
 2. Ks. Gerszberg Franciszek — 7. III. 1937 r.
 3. Ks. Jeżykowski Ignacy — 23. V. 1937 r.
 4. Ks. Reguła Stefan — 13. V. 1937 r.
 5. Ks. Woźny Franciszek — 23. V. 1937 r.
 6. Ks. Wujek Jan — 23. V. 1937 r.
 7. J. E. Ks. Biskup JEŻ IGNACY — 20. VI. 1937 r.
 8. Ks. Klepa Jan — 20. VI. 1937 r.
 9. Ks. Koncur Jan — 20. VI. 1937 r.
 10. Ks. Nowicki Władysław — 20. VI. 1937 r.
 11. Ks. Rudnicki Cecylian — 24. VI. 1937 r.
 12. Ks. Sorys Tadeusz — 20. VI. 1937 r.
 13. Ks. Sowa Stanisław — 20. VI. 1937 r.
 14. Ks. Szmurło Józef — 21. VI. 1937 r.
 15. Ks. Tuleja Jan — 20. VI. 1937 r.
 16. Ks. Wojtal Alojzy — 20. VI. 1937 r.
 17. Ks. Zahorenko Edward — 11. VI. 1937 r.
 18. Ks. Zawadzki Julian — 24. VI. 1937 r.
 19. Ks. Jęczalik Aleksander — 20. VI. 1937 r.
 20. Ks. Dwucet Wincenty OFMC. — 26. IX. 1937 r.

WYBÓR MYŚLI ŚW. JANA VIANNEY'A DLA KAPŁANÓW W SŁUŻBIE DUSZPASTERKIEJ¹⁾

1. Eucharystia.

„Kiedy znajdujemy się wobec Najświętszego Sakramentu, zamiast oglądać się wokół, zamknijmy oczy i wargi, otwórzmy nasze serce, dobry Bóg otworzy swoje... Bywają takie biedne niewiasty, którym się wydaje, że im więcej się mówi, tym lepiej się modli. Zaledwie zaczną swój różaniec, już patrzą, czy prędko go skończą: to nie to! Nie trzeba tyle mówić, aby się dobrze modlić. Wiadomo, że Pan Bóg jest tam w Tabernakulum: otwieramy przed nim serce, znajdujemy upodobanie w jego świętej obecności, to jest właśnie najlepsza modlitwa”.

Co ty tam robisz tak długo? Co ty mówisz do Boga? — pytano raz pewnego wieśniaka, który przebywał często i długo w kościele. „Eh! księżo proboszczu, ja nic nie mówię... ja patrzę na Niego, a on patrzy na mnie”. On patrzył na Pana Boga, a Pan Bóg patrzył na niego. Oto wszystko, moje dzieci, jakie to piękne, jakie piękne!

a) Komunia święta.

Skoro Bóg zechciał dać pokarm naszej duszy, aby ją podtrzymać w pielgrzymce życiowej, wszedł w siebie i skierował swój wzrok na ziemię; lecz nie znalazł tam co by było jej godne, postanowił więc dać siebie samego. O duszo moja, jakaś ty piękna, jaka wielka, że tylko Bóg mógł stać się twoim pokarmem!

Nie ma nic tak wielkiego, moje dzieci, jak Eucharystia! Połóżcie wszystkie dobre uczynki świata naprzeciw jednej dobrze przyjętej Komunii św., to będzie jak pyłek prochu wobec góry.

¹⁾ Zob. Abb. G. Sepiéter, cure de Roubaix Saint-Michel, Saint J. M. B. Vianney d'Ars, „Patron de tous les cures de l'univer”. Lille 1952, 31—43 (W przekładzie własnym z francuskiego).

Ten, kto przyjmuje Komunię św. pograża się w Bogu, tak, jak kropla wody w oceanie.

Idźcie do Komunii, idcie do Jezusa z miłością i zaufaniem! Idźcie żyć z Niego, aby żyć dla Niego! Nie mówcie, że macie za dużo pracy. Boski Zbawca przecież powiedział: „Pójdźcie do Mnie wy, którzy pracujecie!”. Nie mówcie, że nie jesteście godni. To prawda, nie jesteście godni, ale Jej potrzebujecie.

Jeżeli Pan Jezus miałby na względzie naszą godność, nie ustanowiłby nigdy swego pięknego Sakramentu Miłości, ponieważ nikt na świecie nie jest Jego godny, ani święci, ani aniołowie, ani archaniołowie, ani Najświętsza Maryja Panna, lecz On miał na uwadze potrzeby nasze, a my wszyscy Go potrzebujemy.

Nie mówcie, że często upadacie i dlatego nie ośmielacie się doń zbliżyć. To jakbym od was usłyszał, że wy jesteście chorzy i dlatego nie chcecie wcale używać lekarstwa, ani wezwać lekarza. Kiedy przyjmujemy Komunię św. dusza nasza pograża się (kąpie się) w balsamie miłości, jak pszczoła w kwiatach.

Po Komunii św., ofiarujecie Bogu Jego Syna umiłowanego ze wszystkimi zasługami Jego męki i Śmierci. On nie będzie mógł wam nic odmówić. Jeżeli jesteśmy pozbawieni Komunii św. sakramentalnej, zastąpmy ją przynajmniej, o ile można, Komunią duchowną, którą możemy przyjąć w każdej chwili, ponieważ zawsze powinniśmy mieć gorące pragnienie przyjęcia Pana Boga.

Komunia duchowna jest dla duszy tym, czym podmuch miecha dla ognia, który zaczyna gasnąć, lecz w którym jest jeszcze dużo żaru; dmuchamy, a ognisko na nowo rozpala się.

b) Msza święta.

Wszystkie dobre czyny, zebrane razem, nie dorównują ofierze Mszy św., ponieważ one są dziełem ludzi, a Msza jest dziełem Boga.

Ofiara męczeństwa jest niczym w porównaniu z nią: jest to ofiara, którą człowiek składa Bogu ze swego życia. Msza św. jest ofiarą, którą dla człowieka składa Bóg ze swego Ciała i Krwi swojej...

Jeśli powiedziano by nam: o tej godzinie zmartwychwstanie umarły... pobieglibyśmy bardzo prędko, by go zobaczyć. Czyż konsekracja, która przemienia chleb i wino w Ciało i Krew Boga, nie jest o wiele większym cudem, niż pobudzenie do życia umarłego?

„Jeśli byłby na świecie tylko jeden kościół, gdzie sprawowałaby się dostojna tajemnica naszych ołtarzy, zazdrościlibyśmy tym, którzy stali-by u drzwi tego kościoła. Jesteśmy tym ludem wybranym, jesteśmy u drzwi tego miejsca tak świętego i czystego gdzie Bóg ofiaruje się codziennie. Czy korzystamy z tego? Niestety! aby zarobić pięć franków robicie 3 lub 4 mile, a nie zrobicie tylko 30 kroków, aby wysłuchać Mszy św. w dni powszednie?

Zauważcie także... Pan Jezus jest tam (we Mszy św.) jako ofiara! Modlitwą bardzo przyjemną Bogu jest prośba do Najświętszej Panny, aby ofiarowała Ojcu Niebieskiemu swego Boskiego Syna obficie Krwią zbroczonego i zabitego dla nawrócenia grzeszników; to jest najlepsza modlitwa, którą powinno się czynić. W końcu wszystkie modlitwy czyni się w imię i przez zasługi Jezusa Chrystusa... Moje dzieci, zważcie to dobrze: za każdym razem, kiedy otrzymałem jakąś łaskę, modliłem się w ten sposób; ten sposób nigdy nie zawodzi!”.

Moje dzieci, przypominacie sobie historię, którą wam już opowiadałem o tym świętym kapłanie, który modlił się za swego przyjaciela; widocznie Bóg dał mu poznać, że on znajduje się w czyśćcu; przyszło mu na myśl, że nie może nic lepszego uczynić jak ofiarować Mszę św. za jego duszę. Kiedy nastąpił moment konsekracji, bierze Hostię w swoje palce i mówi: „Ojcie święty i wieczny, zróbmy zamianę. Ty weź duszę mego przyjaciela, która znajduje się w czyśćcu, a ja wezmę Ciało Twego Syna, które jest w moich rękach. A więc uwolnij mego przyjaciela, a ja Ci ofiaruję Twego Syna z całą zasługą śmierci i Męki krzyżowej”.

Rzeczywiście, w momencie Podniesienia, ujrzał on duszę swego przyjaciela w promieniach chwały, wstępującą do nieba.

2. Sakrament pokuty.

Szesnaście do siedemnastu godzin dziennie spędzał w konfesjonale i to przez więcej niż 30 lat. Wstawał bardzo rano, pielgrzymi uprzedzali go jeszcze i oczekiwali u drzwi kościoła. Wielka ich liczba spędzała noc w przedśionku, aby nie być pominiętym w kolejności do spowiedzi.

Lecz nie należało przystąpić do konfesjonale poza swoją kolejką. Pewnej pani, która mu oświadczyła: „Nie lubię czekać w przedpokoju, nie czekam ani u króla Bawarii, ani u Papieża”, proboszcz odpowiedział: „Bardzo mi przykro, lecz pani będzie zmuszona czekać w Ars”.

Moja pani, powiedział do niej — „Bardzo żałuję, lecz nawet gdyby pani była cesarową, przystępowałaby pani w swojej kolejności”.

Jakaż dobroć, słodycz, tkliwość w sprawowaniu tej świętej tajemnicy! „Dlaczego ksiądz płacze? — spytał go pewien oschły i zatwardziały grzesznik. „Niestety, mój przyjacielu, ja płacę dlatego, że ty nie płaczesz...”.

Jakie wspaniałe słowa, w których Pasterz chciał przedstawić swoim owieczkom dobrodziejstwo spowiedzi! „Jeżeli powiedziano wam: — Trzeźba wejść na ambonę i wobec wszystkich wypowiadać się z grzechów, albo lepiej wypowiadać się przed kapłanem, wybierajcie co wolelibyście bardziej. Ach! z pewnością pobieglibyście szybko wypowiadać się przed kapłanem. O tak! dobry Bóg mówi do was: Wybierajcie: albo spowiedź w tajemnicy trybunału Pokuty, albo ja odkryję wasze grzechy przed światem całym, i uczynię jawnym to, co wy popełniliście w skrytości. Wahacie się? Bogacz, który utracił majątek, często może za nic go odzyskać mimo usilnego starania, lecz chrześcijanin jeżeli utracił swoje dobro wieczne może je odzyskać, aby tak powiedzieć, za darmo.

Pozostaje tylko w tym celu, przystąpić do sakramentu Pokuty”.

Proboszcz z Ars lubił powtarzać to, co pewien zany człowiek mówił do niego pewnego razu: „Mój ojcie, mój ojcie jaki ja jestem szczęśliwy! Nie chciałby za 100 franków być pozbawiony spowiedzi. A, dotąd miałem pustkę tu — wskazał na serce — ojciec zapełnił tę pustkę; ja jej nie czuję więcej, nie brakuje mi nic, jestem całkowicie zapełniony”. I mówił sam dalej: „Jeśliby powiedziano biednym potępięcom, którzy są od dawna w piekle: Postawiliśmy kapłana przy drzwiach piekła. Wszyscy ci, którzy zechcą się spowiadać, mogą tylko przestąpić próg”, wierzycie, że zostałyby choć jeden? Najwięksi grzesznicy nie baliby się wyznać swoich grzechów, owszem nawet wyznać je przed całym światem! Ach jak szybko piekło stałoby się puste, a niebo zapełnione!

Nasze upadki są ziarnkiem piasku obok wielkiej góry miłosierdzia Bożego... Miłosierdzie Boże jest jak potok, który występuje z brzegów; ono porywa serca na swej drodze”.

Prowadził bezwzględną walkę z duszami egoistycznymi, przywiązanymi do niskich przywar i nawyków.

Nie cofał się w potrzebie przed pewnymi pokutami, surowymi na pierwszy rzut oka, lecz które zahartowały niejednego na całe życie. „Mieszkaż w swoim mieście rodzinnym? — spytał raz młodego człowieka, mającego ze 26 lat, niewolnika względów ludzkich. — Tak, mój Ojcie. — Ile to miasto liczy ludności? — 25.000 mieszkańców. — Musisz tam być znany? — Doskonale i nieomal przez wszystkich. — „To bardzo dobrze. Za pokutę sakramentalną proszę przed wyjściem z tego kościoła odmówić akty wiary, nadziei i miłości. To nie wszystko, w jedną z niedziel Bożego Ciała, w swoim mieście wezmiesz udział w procesji z Najświętszym Sakramentem, starając się zająć miejsce bezpośrednio za baldachimem. Idź w pokoju, moje dziecko”. Młody człowiek zamilkł, zaskoczony. Wraca do domu, waha się pierwszej niedzieli, odkłada na drugą, ma nadzieję, że wypadnie jakaś przeszkoda nieprzewidziana: niepogoda, choroba, czy ja wiem co? Później, drugiej niedzieli, gwałtownie się decyduje, idzie (w procesji) za Najświętszym Sakramentem ku zdziwieniu miasta. Ta pokuta „zbawienna” świadomie zaaplikowana, zadecydowała u niego o całkowitej zmianie życia.

3. Kapłaństwo.

a) Wielkość kapłana.

„Choćbyście mieli dwustu aniołów nie mogliby was rozgrzeszyć. Jeden kapłan zwyczajny może to uczynić; on może wam powiedzieć: „Idź w pokoju, ja cię rozgrzeszam”. — Zważcie na moc kapłana! Język kapłana z kawałka chleba czyni Boga! To więcej niż stworzyć świat”.

b) Misja Kapłana „ekonom Pana Boga”.

„Inne dobrodziejstwa Boże nie służyłyby nam zupełnie bez kapłana. Do czego służyłyby dom napełniony złotem, jeżeli nie mielibyście nikogo, aby otworzył drzwi? Kapłan ma klucz do skarbów niebieskich, to on, który otwiera drzwi, on jest ekonomem Pana Boga, administratorem jego dóbr.

Jeśliby was pytano, pokazując wam Tabernakulum... co to są te drzwiczki złoczone? — to jest spiżarnia mojej duszy. — Kto jest tym, co ma do niej klucz, kto zaopatruje w żywność, kto przygotowuje ucztę, kto podaje do stołu? — To kapłan. — A pokarm? — to Przenajdroższe Ciało i Krew Pana Jezusa. Bez kapłana śmierć i męka Pana Jezusa nie służyłyby do niczego. Zwróćcie uwagę na ludy dzikie: do czego im służy to, że Pan Jezus umarł? Niestety! one nie będą mogły brać udziału w dobrodziejstwie Odkupienia, o ile nie będą miały kapłanów, aby im zaaplikowali Jego Krew. — Kapłan nie jest kapłanem dla siebie, on jest dla was.

„Św. Bernard mówi, że wszystko nam przychodzi przez Maryję; można także powiedzieć, że wszystko nam przychodzi przez kapłana: tak jest, wszelkie dobrodziejstwa, wszelkie łaski, wszelkie dary niebieskie. — Jeśli nie mielibyśmy kapłana, nie będziemy mieli Pana Jezusa. Kto to jest, który go tam stawia? To kapłan. Kto to jest, kto przyjął waszą duszę u progu życia? Kapłan. Kto ją karmi, aby jej dać siłę do dalszej pielgrzymki? Kapłan. Jest on dla nas jak matka, jak karmicielka dla kilkumiesięcznego dziecka, która daje swój pokarm, wystarczy tylko otworzyć usta.

Matka mówi do swego dziecka: „Bierz, mój mały, jedź”. Kapłan wam mówi: „Bierzcie i jedźcie: oto Ciało Jezusa Chrystusa. Niech was strzeże i doprowadzi do żywota wiecznego!” O, piękne słowa! Kto przygotowuje waszą duszę, obmywając ją po raz ostatni we Krwi Jezusa Chrystusa? Kapłan, zawsze kapłan. A jeśli ta dusza umrze (śmiercią duchową), kto ją wzbudzi do życia? Kto jej przywróci spokój? Jeszcze raz kapłan. Wy nie możecie przypomnieć sobie jednego dobrodziejstwa Boga bez kapłana. O mój Boże, jak bardzo nas ukochałeś! — Po Bogu, kapłan wszystkim!

c) Obowiązki wobec kapłana: szacunek, modlitwa.

Są tacy, którzy mają zwyczaj zawsze źle mówić o kapłanach, którzy mają dla nich pogardę. Zauważcie moje dzieci, ponieważ oni są przedstawicielami Boga, wszystko co wy mówicie, spada na samego Boga. Zrobilibyście lepiej, modląc się za nich. Są tacy, którzy nie modlą się nigdy za swego proboszcza: to jest niewdzięczność. Kapłan, przeciwnie, modli się ustawicznie za was.

Zważcie na to, jak winniście być zainteresowani w modlitwie do Pana Boga za kapłanów: są oni bardziej święci, więcej zjedną wam łask. Trzeba się bardzo modlić zwłaszcza w kwartalne dni, w czasie święceń kapłańskich, aby dobry Bóg dał wam dobrych kapłanów... Lecz, jacy by oni nie byli, nigdy nie mówcie o nich źle. Ten, którego nienawidzicie będzie może tym, który was rozgrzeszy na śmierć...

Mówicie: Przecież to jest człowiek jak każdy inny... Z pewnością Składa się z duszy i ciała jak inny¹⁾. Ale jest jego powołanie, które trzeba mieć na uwadze...

Dobry Bóg umieścił w jego rękach wszystkie zasługi swej śmierci i męki, aby ich udzielał, tak jak król, który powierza swemu ambasadorowi wszystkie skarby, aby je rozdzielał jak mu się żywnie podoba.

4. Życie chrześcijańskie.

a) Duch Święty.

Jeśliby potępionym powiedziano: „Dlaczego jesteście w piekle?” Odpowiedzieliby: „Z stawianie oporu Duchowi Świętemu”. A gdyby spytano świętych: „Dlaczego wy jesteście w niebie?” — Odpowiedzieli-by: „Za posłuszeństwo Duchowi Świętemu”.

Pan Bóg, zsyłając Ducha Świętego, uczynił to ze względu na nas, podobnie jak król, który zobowiązał swego ministra do opieki nad jednym ze swoich poddanych, mówiąc: „Będziesz towarzyszył temu człowiekowi wszędzie i przyprowadzisz mi go zdrowego i sytego”. „Jak to pięknie być prowadzonym (kierowanym) przez Ducha jwiętego! A przecież są tacy, którzy nie chcą iść za Nim!...”

b) Najświętsza Panna.

„Syn Boży, ma swoją sprawiedliwość, lecz Matka ma tylko swoją miłość... Skoro ręce dotkną wonności pachnie wszystko, czego się one dotkną; zasyłajmy nasze modlitwy przez ręce Najświętszej Dziewicy. Ona je przepoi wonią... Najświętsza Dziewica zajmuje miejsce pomię-

¹⁾ Św. Jan Chryzostom sądzi, że kapłaństwo nie było powierzone ani-łom z obawy, że w surowości sposobu ich bezgrzeszności, ściągali-by pioruny na grzeszników; gdy tymczasem człowiek, znając z własnego doświadczenia, słabość ludzką współczuje jej naturalnie, kiedy ją napotka u innych (Traktat o kapłaństwie).

dzy swoim Synem i nami. Im bardziej jesteśmy grzeszni, tym więcej ma tklivości i współczucia dla nas. Dziecko, które kosztowało matkę najwięcej łez, jest najdroższe jej sercu. Czyż matka nie biegnie z pomocą zawsze słabszemu i bardziej narażonemu na niebezpieczeństwo? Lekarz w szpitalu, czy nie poświęca więcej uwagi najbardziej choremu?... Serce Maryi jest tak czułe dla nas, że serca wszystkich matek zebrane razem są tylko bryłą lodu w porównaniu z Jej (sercem).

c) Modlitwa.

„Podczas modlitwy należy otworzyć swoje serce przed Bogiem, podobnie jak ryba kiedy widzi zbliżającą się falę... Weźcie gąbkę zupełnie suchą i czystą. Umoczcijcie ją w płynie: ona nasiąknie do tego stopnia, że aż będzie ociekać, ale jeśli nie jest sucha i czysta, nie wchłonie nic. Tak samo, jeśli serce nie jest wolne i oderwane od rzeczy ziemskich, daremnie zwilżać je modlitwą, nie wchłonie nic.

Ten, kto modli się jak orzeł nieustraszony, który szybuje i zbliża się do słońca. To jest wiara, kiedy mówi się do Boga, jak do człowieka... Modlitwa prywatna podobna jest do słomy, rozrzuconej tu i tam po polu; jeżeli ją się zapali, płomień jest mały. Ale skoro się zgarnie tę słomę rozrzuconą, płomień staje się obfity i wznosi się wysoko ku niebu; tak się dzieje i z modlitwą wspólną... Od samego rana staram się zjednoczyć mocno z Chrystusem i następnie pracuję z myślą o tej jedności”.

„Można ofiarować Bogu swoją pracę, swoje kroki, swój odpoczynek. Ach! jak to pięknie, robić wszystko z dobrym Bogiem!... Wszystko będzie policzone... wszystko będzie zapisane... Ach, jak to cudownie każdego ranka poświęcać się w ofierze... Patrz, moja duszo, ty będziesz rozmawiać z Panem Bogiem, będziesz z nim pracować; chodzić z nim. Ty będziesz pracować, ale on będzie błogosławił twojej pracy. Ty będziesz chodzić, lecz on będzie błogosławił twoim krokiem. Ty będziesz cierpieć, lecz on będzie błogosławił twoje łyzy. Jak wielkie, jak szlachetne, jak pocieszające jest czynić wszystko w towarzystwie i pod okiem dobrego Boga, myśleć, że on wszystko widzi, że wszystko rachuje!...”

d) Cierpienie.

„Kiedy upadamy na duchu z powodu naszych cierpień opłatanym wokół naszego serca ciernie”.

„Są dwa sposoby cierpienia: cierpieć kochając, cierpieć bez kochania. Święci cierpieli z cierpliwością, radością, wytrwałością, ponieważ kochali. My cierpimy ze złością, niechęcią, znużeniem, ponieważ nie kochamy... Powiecie, że to jest trudne. Nie, to jest słodkie, to jest pocieszające, to jest miłe, to jest szczęście... Tylko, cierpiąc, trzeba kochać, kochając, trzeba cierpieć. Jakież słodczy doświadczenia w cierpieniu dusze, które całkowicie są oddane Bogu! To jest, jak z octem, do którego dolewa się dużo oliwy: ocet pozostaje zawsze octem, lecz oliwa łagodzi w nim kwas i nie czuje się go prawie wcale... Ciernie wydzielają balsam, a krzyż daje słodycz... ale trzeba wycisnąć ciernie w swoich rękach i przyciskać krzyż do swego serca, aby one wysączyły sok, jaki zawierają... Krzyże, przekształcone w płomień miłości są jak wiązka cierni, którą się rzuca do ognia i którą ogień obraca w popiół. Ciernie są twarde, lecz popiół miękki...”

Znałem piękne dusze, które nie miały wcale woli własnej, całkiem umarłe dla siebie, to jest to, co czyni świętych. Kiedy się raz zaczęło

to życie abnegacji, idzie zupełnie łatwo, a kiedy posiada się tę cnotę, posiada się wszystko... Jeślibyśmy mogli pójść i spędzić osiem dni w niebie, zrozumielibyśmy wartość tej chwili cierpienia. Nie znaleźlibyśmy krzyżów zbyt ciężkich, próby zbyt gorzkiej. Na drodze krzyża tylko pierwszy krok kosztuje. Bojaźń krzyża jest naszym największym krzyżem... Kupiec nie zważa na trud, który ponosi w handlu, ale na zysk, jaki z niego osiągnie. Jakże dobrze jest umierać, kiedy się żyło na krzyżu!... Nic innego tylko krzyż zabezpiecza nas w dzień sądu. Kiedy przyjdzie ten dzień, będziemy szczęśliwi z powodu naszych nieszczeń, dumni z powodu naszych upokorzeń, bogaci z powodu naszych poświęceń... Cierpienie minie, zasługa cierpienia pozostanie”.

e) S w i a t.

„Zyjemy na świecie, lecz nie jesteśmy z tego świata, skoro mówimy każdego dnia: Ojciec nasz, który jesteś w niebie... Poza Bogiem nie ma nic stałego. Jeśli chodzi o życie, ono przemija; jeśli chodzi o majątek, w niwecz się obraca; jeśli chodzi o zdrowie, podlega utracie; jeśli chodzi o opinię, ulega zepsuciu. Wszystko odchodzi, wszystko prędko mija... Są godni pożalowania ci, którzy topią swoje serce w tych rzeczach! Oni je tam topią, ponieważ nie kochają się miłością rozumną, kochają się miłością samych siebie (miłością egoistyczną) i miłością świata, szukając w nim siebie i szukając stworzeń bardziej niż Boga. I dlatego są oni zawsze niespokojni...”

Kiedy dusza jest czysta, całe Niebo nań spogląda z miłością”!

Sw. Jan Vianey obrał św. Jana Chrzyciela jako patrona swego Bierzmowania. Będąc proboszczem w Ars zbudował mu kaplicę, przy wejściu której kazał umieścić słowa: „Głowa jego była zapłatą jednego tańca”.

Tłumaczył

Ks. dr Stefan Sołtyśzewski

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

x dnia 16 listopada 1961 r.

W SPRAWIE ZMIANY GRANIC NIEKTÓRYCH POWIATÓW ORAZ MIASTA SŁUPSKA W WOJEWÓDZTWIE KOSZALIŃSKIM

Na podstawie art. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. Nr 6, poz. 48) zarządza się co następuje:

§ 1. Z powiatu białogardzkiego w województwie koszalińskim wyłącza się:

1. z gromady Karlino:

- a) wieś Poblocie Małe oraz obszary gruntów: Państwowego Gospodarstwa Rolnego Robuń o powierzchni 54,44 ha, których granica biegnie od narożnika gruntów wsi Gościnko i Państwowego Gospodarstwa Rolnego Robuń w kierunku wschodnim granicą gruntów wsi Gościnko do granicy gruntów wsi Karwin, skąd skręca w kierunku północno-zachodnim i biegnie do drogi Robuń — Karwin, Państwowego Gospodarstwa Rolnego Ramlewo o powierzchni 13,55 ha, których granica biegnie od narożnika gruntów wsi Gościnko i Państwowego Gospodarstwa Rolnego Ramlewo w kierunku południowo-wschodnim granicą gruntów wsi Gościnko, zewnętrznym brzegiem drogi polnej na długości około 280 m, następnie zewnętrznym brzegiem rowu do granicy grun-

tów wsi Domacyno, wsi Ramlewo o powierzchni 40,48 ha, których granica biegnie od narożnika gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Ramlewo i wsi Domacyno w kierunku południowo-wschodnim linią łamaną wzdłuż granicy gruntów wsi Domacyno i dalej granicą lasów państwowych Nadleśnictwa Gościno do zetknięcia się z granicą gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Rokosowo, i włącza się je do gromady Ro-
buń w powiecie kołobrzeskim;

b) obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Kłopotowo o powierzchni 74,99 ha, którego granica biegnie od narożnika gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Kłopotowo i Lubiechowo w kierunku południowo-zachodnim granicą gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Lubiechowo do drogi Kłopotowo—Lubiechowo, skręca na południowy zachód i biegnie zewnętrznym brzegiem drogi na długości około 520 m, załamuje się w kierunku południowo-zachodnim i biegnie na długości 530 m zewnętrznym brzegiem drogi do Czerwiecina, następnie załamuje się w kierunku północno-zachodnim i biegnie granicą gruntów wsi Czerwiecino do granicy lasów państwowych Nadleśnictwa Dygowo, i włącza się go do gromady Wrzosowo w powiecie kołobrzeskim;

c) obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Rokosowo o powierzchni 37,23 ha, którego granica biegnie od narożnika gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Rokosowo i wsi Ramlewo przy południowym brzegu drogi ze wsi Ramlewo do wsi Domacyno w kierunku wschodnim południowym brzegiem tej drogi do punktu przecięcia się z linią przedłużenia na północny zachód granicy lasów państwowych Nadleśnictwa Gościno, stąd skręca na południowy wschód i biegnie tą linią przedłużenia granicy lasów, a następnie granicą lasów państwowych Nadleśnictwa Gościno i gruntów wsi Domacyno do punktu zetknięcia się z granicą powiatu świdwińskiego i włącza się go do gromady Sławoborze w powiecie świdwińskim.

2. Z gromady Podwilcze obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Krępa o powierzchni 51,45 ha, którego granica biegnie od narożnika gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Krępa i lasów, państwowych Nadleśnictwa Rąbino, lizjerą lasu w kierunku północnym na długości około 600 m, załamując się w kierunku północno-wschodnim i linią łamaną dobiega do zetknięcia się z brzegiem drogi do wsi Rychówko, skąd dalej w kierunku północnym biednie brzegiem tej drogi do strumyka leśnego, którym dobiega do dotychczasowej granicy powiatów białogardzkiego i świdwińskiego, i włącza się go do gromady Rąbino w powiecie świdwińskim.

3. Z gromady Tychowo obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Czapla Góra o powierzchni 30,44 ha, którego granica biegnie od punktu pomiarowego nr 20 na południe linią prostą do drogi leśnej wzdłuż granicy lasów państwowych Nadleśnictwa Poniki, następnie załamuje się na zachód i biegnie wewnętrznym brzegiem drogi leśnej, a po przecięciu drogi do Bukówka, brzegiem drogi polnej i brzegiem rowu do punktu pomiarowego nr 30, skąd skręca na południowy zachód i biegnie do punktu pomiarowego nr 38; w tym punkcie załamuje się w kierunku północno-zachodnim i dobiega do

styku z granicą powiatu białogardzkiego, i włącza się go do gromady Dargiń, w powiecie koszalińskim w tymże województwie.

§ 2. Z powiatu drawskiego w województwie koszalińskim wyłącza się:

1. z gromady Ostrowice obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Gawroniec o powierzchni 130,79 ha, którego granica biegnie od punktu granicznego położonego w odległości 400 m na północno-wschód od drogi Gawroniec — Ostrowice w kierunku wschodnim granicą gruntów lasów państwowych Nadleśnictwa Kłacko do przecięcia się z torem kolejowym Pólczyn — Zdrój — Złocieniec, po czym biegnie linią łamaną granicą gruntów wsi Słowianki i Chlebowo i łukiem wzdłuż północnego brzegu jeziora Siecino do granicy gruntów wsi Siecino, a dalej granicą gruntów wsi Siecino i Ostrowice do punktu granicznego, położonego w odległości 320 m na północno-wschód od przecięcia się granic gruntów wsi Szczycienko i Ostrowice oraz Państwowego Gospodarstwa Rolnego Gawroniec i włącza się go do gromady Pólczyn - Zdrój,

2. z gromady Rydzewo obszary 2 kompleksów gruntów leśnych Nadleśnictwa Państwowego Kłacko o powierzchni 15,10 ha i 40 ha, których granice biegną:

a) od punktu granicznego położonego przy drodze ze wsi Jutrosin do Rzepczyna u styku gruntów wsi Karsibór, Państwowego Gospodarstwa Rolnego Przytoń oraz lasów państwowych wzdłuż drogi w kierunku wsi Jutrosin na odcinku 270 m, następnie wzdłuż drogi w kierunku południowo-zachodnim i biegnie na długości 120 m i dalej w kierunku południowo-wschodnim do drogi Przytoń — Kłacko; brzegiem tej drogi dobiega do obecnej granicy powiatu,

b) od punktu granicznego położonego w odległości 100 m w kierunku zachodnim od granicy gruntów wsi Donatowo linią łamaną wzdłuż granicy gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Przytoń do obecnej granicy powiatów, i włącza się je do gromady Brzeźno w powiecie świdwińskim, w tymże województwie.

§ 3. Z powiatu kołobrzeskiego w województwie koszalińskim wyłącza się:

1. z gromady Wrzosowo obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Wietrzyno o powierzchni 8,35 ha, którego granica biegnie od punktu granicznego, położonego na przecięciu drogi do wsi Piotrowice z rowem, na długości około 80 m brzegiem drogi w kierunku północno-wschodnim, następnie załamuje się na południowo-wschód i linią łamaną biegnie granicą lasów państwowych Nadleśnictwa Dygowo do granicy gruntów wsi Piotrowice, skąd skręca w kierunku południowo-zachodnim i biegnie do rowu granicznego między powiatami kołobrzeskim i białogardzkim, i włącza się go do gromady Karlino w powiecie białogardzkim,

2. z gromady Ustronie Morskie obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Łopienica o powierzchni 45 ha, którego granica biegnie od punktu granicznego położonego przy drodze z Państwowego Gospodarstwa Rolnego Łopienica w kierunku północno-zachodnim po zewnętrznej stronie tej drogi i w przedłużeniu linią prostą do Bałtyku, i włącza się go do gromady Miłogoszcz w powiecie koszalińskim, w tymże województwie.

§ 4. Z gromady Dobrzyca w powiecie koszalińskim, wyłącza się

obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Rusowo o powierzchni 212,27 ha, którego granica biegnie od punktu zetknięcia się granic gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Rusowo i wsi Strachomino w kierunku wschodnim osi drogi; od punktu pomiarowego nr 69 granica skręca w kierunku południowym i biegnie linią łamaną przez punkty pomiarowe nr 70, 71 do punktu pomiarowego nr 72 przy drodze, a następnie brzegiem drogi do zetknięcia się z granicą gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Skoczów, i włącza się go do gromady Ustronie Morskie w powiecie kołobrzeskim, w tymże województwie.

§ 5. Z miasta Słupska w województwie koszalińskim wyłącza się:

1. część obszaru obrębu Strzelino o powierzchni 51,4757 ha ograniczoną od południa drogą Słupsk — Strzelino i włącza się ją do gromady Strzelinko,
 2. część obszaru obrębu Redzikowo o powierzchni 87,17 ha położonego między szosą Słupsk — Gdańsk i drogą Słupsk — Jezierzycy i włącza się ją do gromady Słupsk,
 3. część obszaru obrębu Kusowo o powierzchni 7,27 ha położoną w narożniku dróg Słupsk — Głobino i włącza się ją do gromady Słupsk,
 4. część obszaru gruntów leśnych stanowiącą półenklawę w południowo-zachodniej części miasta Słupska o powierzchni 74,8656 ha i włącza się ją do gromady Kobylnica w powiecie słupskim w tymże województwie.
2. Do miasta Słupska w województwie koszalińskim włącza się ze znoszonej gromady Ryczewo w powiecie słupskim, w tymże województwie obszar wsi Ryczewo.

§ 6. Z powiatu świdwińskiego w województwie koszalińskim wyłącza się:

1. z gromady Sławoborze obszar 2 kompleksów gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Sidłowo o powierzchni 10,35 ha i 4 ha, których granica biegnie lizjerą lasów państwowych Nadleśnictwa Rąbino, i włącza się je do gromady Podwilcze w powiecie białogardzkim,
2. z gromady Brzeźno obszar gruntów Państwowego Gospodarstwa Rolnego Tęczyn i Przytoń o powierzchni 80,62 ha, którego granica biegnie od punktu między gruntami wsi Łabędzie i Państwowego Gospodarstwa Rolnego Tęczyn w kierunku wschodnim linią łamaną wzdłuż gruntów wsi Karsibór do punktu granicznego między gruntami wsi Kasibór, Państwowego Gospodarstwa Rolnego Przytoń i Nadleśnictwa Kłacko przy drodze z Jutrosina do Rzepczyna, i włącza się go do gromady Rydzewo w powiecie drawskim, w tymże województwie.

§ 7. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 1962 r.

Prezes Rady Ministrów:

(—) J. Cyrankiewicz

Dziennik Ustaw z dnia 29. XI. 1961 r.

Nr 51, str. 630—632.

U S T A W A
z dnia 27 listopada 1961 r.
O BEZPIECZEŃSTWIE I PORZĄDKU RUCHU NA DROGACH
PUBLICZNYCH

R o z d z i a ł 1.

Przepisy ogólne.

- Art. 1.** 1. Drogi publiczne przeznaczone są do ruchu pojazdów i ruchu pieszego.
2. Drogi publiczne mogą być używane również do prowadzenia i pędzenia zwierząt.
- Art. 2.** 1. Używanie dróg publicznych powinno się odbywać przy zachowaniu przepisów niniejszej ustawy i przepisów wydanych na jej podstawie.
2. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają umów międzynarodowych obowiązujących Polskę w zakresie ruchu międzynarodowego na drogach publicznych.
- Art. 3.** 1. Użyte w ustawie określenia:
1. droga — oznacza drogę publiczną (jezdnie drogi, ulicy, placu, wydzielonego miejsca postoju pojazdów, mostu, wiaduktu, tunelu, przepustu, łącznie z poboczem, chodnikiem lub ścieżką); chodnik lub ścieżka mogą być samodzielną drogą;
2. pojazd — oznacza środek transportowy przeznaczony do stałego lub okolicznościowego poruszania się po jezdni drogi lub samobieżną maszynę;
3. kierujący — oznacza osobę, która kieruje pojazdem lub która prowadzi zorganizowaną grupę pieszych albo która prowadzi bądź pędzi zwierzęta pociągowe, juczne, wierzchowe i inne albo stada po drodze publicznej lub ma nad nimi rzeczywistą pieczę.
2. Przepisom niniejszej ustawy podlega również ruch pojazdów szynowych w obrębie drogi publicznej.

R o z d z i a ł 2.

Zasady ogólne ruchu, bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach.

- Art. 4.** 1. Na drogach obowiązuje kierujących ruch prawostronny.
2. Osoby piesze powinny korzystać z chodników, ścieżek lub poboczy; jeżeli pieszy zmuszony jest iść jezdnią, powinien trzymać się jak najbliżej jej krawędzi w sposób nie tamujący ruchu pojazdów.
- Art. 5.** 1. Ruchu na drogach nie wolno tamować lub utrudniać.
2. Każde tamowanie lub utrudnienie spowodowane nie tylko umyślnie, lecz również z braku ostrożności będącego wynikiem lekkomyślności lub niedbalstwa, stanowi naruszenie niniejszej ustawy.
3. Przepisy ust. 1 i 2 dotyczą również wszelkich czynności wykonywanych obok drogi oraz umieszczania przy drodze przedmiotów, które w jakikolwiek sposób mogą utrudniać ruch na drodze, osłepiać użytkowników drogi lub zasłaniać jej widoczność.

Art. 6. Zabrania się samowolnie ustawiać (włączać) lub usuwać (wyłączać) znaki i sygnały drogowe oraz urządzenia ostrzegawczo - zabezpieczające, jak również zmieniać ich położenie lub je zasłaniać.

Art. 7. Zabrania się zaśmiecać (zanieczyszczać) drogi, wyrzucać na nie lub pozostawiać na nich przedmioty mogące spowodować uszkodze-

nie pojazdu lub naruszyć porządek bądź bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Art. 8. Zabrania się, bez zgody właściciwego do spraw komunikacji organu prezydium rady narodowej, ustawiania na drodze stoisk, budek, wózków, pojazdów, tablic itp. urządzeń służących do prowadzenia działalności handlowej, usługowej, reklamowej lub innej.

Art. 9. 1. Wszelkie przeszkody na drodze, zagrażające bezpieczeństwu ruchu lub utrudniające ruch, wysepki na jezdni oraz miejsca robót, powinny być wyraźnie i w sposób łatwo dostrzegalny oznaczone zarówno w dzień jak i w porze nocnej.

2. Wszelkie urządzenia służące do ułatwienia i obsługi ruchu drogowego, jak stacje benzynowe, parkingi, garaże, punkty naprawy oraz obsługi pojazdów itp., powinny być tak usytuowane aby nie przyczyniały się do tamowania ruchu lub nie zmniejszały widoczności drogi.

Art. 10. 1. Pojazd lub zespół złożonych ze sobą pojazdów powinien być prowadzony przez kierującego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do prowadzenia lub pędzenia zwierząt.

Art. 11. 1. Kierujący, osoby piesze i inni użytkownicy dróg są obowiązani zachowywać należytą ostrożność, aby nie zagrażać bezpieczeństwu i porządkowi ruchu, nie powodować wypadków, nie utrudniać ruchu innym użytkownikom drogi, nie zakłócać spokoju i porządku publicznego oraz nie narażać kogokolwiek na poniesienie szkody.

2. Niezależnie od przepisów ust. 1 :

1. kierujący są obowiązani :

a) stale panować nad pojazdami lub prowadzonymi albo pędzonymi zwierzętami oraz stosować wszelkie środki ostrożności, konieczne dla bezpieczeństwa innych użytkowników dróg,

b) przestrzegać zasady pierwszeństwa przechodzenia przez jezdnię osób pieszych w miejscach oznaczonych w tym celu w sposób specjalny.

c) w razie uczestniczenia w wypadku drogowym z ludźmi — niezwłocznie udzielić pomocy ofiarom wypadku oraz zawiadomić o wypadku najbliższą jednostkę Milicji Obywatelskiej;

2. świadkowie wypadku drogowego albo jego następstw obowiązani są w miarę możliwości, udzielić na miejscu pomocy ofiarom wypadku, o ile pomoc osób uczestniczących w wypadku okaże się niedostateczna; obowiązani są oni również, w miarę swych możliwości, do sprowadzenia potrzebnej pomocy lekarskiej;

3. każdy użytkownik drogi jest obowiązany stosować się:

a) do znaków i sygnałów drogowych wchodzących w skład urządzenia drogi,

b) do sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kierowania ruchem lub do kontroli ruchu drogowego.

3. Znaki, sygnały i polecenia wymienione w ust. 2, pkt. 3 mają pierwszeństwo przed wskazaniami wynikającymi z ogólnych przepisów ruchu drogowego.

4. Sygnały i polecenia wymienione w ust. 2, pkt. 3, lit. b) mają pierwszeństwo przed znakami i sygnałami drogowymi wymienionymi w ust. 2, pkt. 3, lit. a).

Art. 12. 1. Nie wolno pozostawiać pojazdów i zwierząt na drodze w miejscu, gdzie stanowiłyby one niebezpieczeństwo lub przeszkodę.

2. W czasie postoju :

1. pojazdy lub zwierzęta powinny być ustawione możliwie najbliżej krawędzi jezdni, jeżeli nie mogą być umieszczone poza obrębem jezdni,
2. kierujący nie powinien opuszczać pojazdu lub zwierząt przed zastosowaniem wszystkich środków ostrożności, koniecznych dla zapobieżenia wypadkowi.

3. Nie wolno pozostawiać na drogach (ulicach) nieletnich do lat 7 bez opieki.

Art. 13. W przypadkach uzasadnionych względami porządku i bezpieczeństwa drogowego ruch na określonych odcinkach dróg może być ograniczony lub wstrzymany w stosunku do wszystkich albo niektórych użytkowników drogi.

Art. 14. Ministerstwo Komunikacji i Spraw Wewnętrznych wydaje w drodze rozporządzenia :

1. w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Gospodarki Komunalnej — szczegółowe przepisy o ruchu, porządku i bezpieczeństwie drogowym, o znakach, sygnałach drogowych i innych urządzeniach ostrzegawczo - zabezpieczających, o zabezpieczeniu ruchu na skrzyżowaniach dróg z drogami szynowymi, o zabezpieczeniu robót prowadzonych na drogach, o warunkach i trybie ograniczania ruchu na drogach, o warunkach wykorzystywania dróg w innych celach niż do ruchu drogowego i o organach administracji państwowej właściwych w tych sprawach;
2. w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Przemysłu Chemicznego — szczegółowe przepisy o warunkach bezpieczeństwa ruchu przy przewozie materiałów niebezpiecznych.

R o z d z i a ł 3.

P o j a z d y .

Art. 13. Każdy pojazd poruszający się po drodze powinien być zbudowany i utrzymywany w taki sposób, aby jego używanie nie narażało na niebezpieczeństwo osób korzystających z pojazdu lub innych użytkowników dróg i nie narażało na szkodę cudzego mienia.

Art. 16. Od zmroku do świtu oraz w warunkach niedostatecznej widoczności każdy pojazd lub zespół złączonych ze sobą pojazdów znajdujący się na drodze powinien być zaopatrzony w światła widoczne z przodu i z tyłu pojazdu, wyraźnie wskazujące jego położenie innym użytkownikom drogi.

Art. 17. 1. Pojazd samochodowy może być używany na drodze po dopuszczeniu go do ruchu.

2. Dopuszczenie pojazdu samochodowego do ruchu może być uzależnione od uzyskania przez producenta lub importera zaświadczenia Ministra Komunikacji o dopuszczalności danego typu pojazdu.

3. Ministrowie Komunikacji i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Gospodarki Komunalnej określa w drodze rozporządzenia warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać poszczególne rodzaje pojazdów samochodowych poruszających się po drogach, warunki wymagane do uzyskania zaświadczenia o dopuszczalności danego typu pojazdu, zakres i tryb badań stanu tech-

nicznego tych pojazdów, zakres wyposażenia pojazdów w przedmioty niezbędne do ich utrzymywania i używania, warunki i tryb dopuszczania i wycofywania pojazdów z ruchu, sposób oznaczania, ewidencji i rejestracji pojazdów oraz organy administracji państwowej właściwe w tych sprawach.

4. Ministrowie Komunikacji i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej — a jeżeli chodzi o tramwaje także w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej — mogą w drodze rozporządzenia rozciągnąć wszystkie lub niektóre przepisy określone w ust. 3 na inne pojazdy niż samochodowe oraz dopuścić odstępstwa od zasad określonych w art. 16.

R o z d z i a ł 4.

Kierujący pojazdami.

Artykuł 18. 1. Kierować pojazdami na drogach może tylko osoba znajdująca się w pełni władz umysłowych oraz posiadająca sprawność fizyczną w stopniu umożliwiającym kierowanie pojazdem w sposób nie zagrażający bezpieczeństwu innych użytkowników dróg i nie narażający kogokolwiek na szkodę.

2. Kierujący pojazdem powinien prowadzić pojazd rozsądnie i ostrożnie oraz dostosowywać szybkość do istniejących warunków i ograniczeń ruchu. W warunkach niedostatecznej widoczności kierujący powinien zmniejszyć szybkość lub zatrzymać się.

Art. 19. 1. Zabrania się kierującym pojazdami znajdowania się w czasie prowadzenia pojazdu w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innego podobnie działającego środka.

2. W przypadku gdy zachodzi podejrzenie, że kierujący pojazdem znajduje się w czasie prowadzenia pojazdu w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innego podobnie działającego środka, obowiązany jest on na żądanie upoważnionych do tego organów poddać się badaniom koniecznym do ustalenia zawartości tych środków w organiźmie.

3. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określi tryb i sposoby badań stanów, o których mowa w ust. 2.

Art. 20. 1. Kierujący pojazdami samochodowymi poruszającymi się po drogach (kierowcy), powinni posiadać pozwolenie na prowadzenie tych pojazdów (prawo jazdy).

2. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może wprowadzić obowiązek posiadania prawa jazdy lub wykazania się znajomością przepisów o ruchu drogowym przez osoby kierujące innymi pojazdami niż samochodowe oraz ustalić warunki i tryb wydawania tym osobom odpowiednich dokumentów.

3. Prawo jazdy powinno być cofnięte :

1. na stałe — jeżeli kierowca naruszył przepisy o obowiązku udzielenia pomocy ofiarom wypadku drogowego w razie uczestniczenia w tym wypadku;
2. czasowo lub na stałe;
 - a) jeżeli kierowca utracił warunki zdrowia fizycznego lub psychicznego potrzebne do prowadzenia pojazdu,
 - b) jeżeli kierowca w czasie jazdy naruszył przepisy o zakazie znajdowania się w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innego podobnie działającego środka.

4. Czasowo cofnięcie prawa jazdy może nastąpić również:

1. jeżeli kierowca utracił kwalifikacje fachowe wymagane do prowadzenia pojazdu;
2. jeżeli kierowca uporczywie narusza przepisy o ruchu drogowym;
3. w razie pociągnięcia kierowcy do odpowiedzialności karnej za czynny o charakterze chuligańskim popełnione w związku z kierowaniem pojazdu.

5. Ministrowie Komunikacji i Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia:

1. w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Gospodarki Komunalnej — określą rodzaje praw jazdy, kwalifikacje fachowe i inne warunki wymagane od osób ubiegających się o prawo jazdy zasady i tryb szkolenia kandydatów na kierowców, kierowców i innych kierujących, zakres odpowiedzialności osób kierujących pojazdami samochodowymi w czasie jazd szkoleniowych, organy administracji państwowej właściwe w sprawach praw jazdy i szkolenia kandydatów na kierowców, kierowców i innych kierujących oraz szczegółowe warunki i tryb wydawania i cofania praw jazdy;
2. w porozumieniu z Ministrami Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Gospodarki Komunalnej — wydadzą przepisy o wymaganym wieku i stanie zdrowia kandydatów na kierowców, kierowców i innych kierujących, o obowiązku kandydatów na kierowców i kierowców poddawania się badaniom lekarskim, o warunkach i sposobie dokonywania tych badań oraz o zakresie obowiązującej kierowcę znajomości zasad udzielania pierwszej pomocy.

6. Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych w drodze rozporządzenia wyda przepisy o dopuszczalnym czasie kierowania przez kierowcę pojazdem samochodowym.

R o z d z i a ł 5.

Kontrola ruchu drogowego i czuwanie nad porządkiem i bezpieczeństwem ruchu.

Art. 21. 1. Kontrola ruchu drogowego i czuwanie nad porządkiem i bezpieczeństwem ruchu na drogach oraz kierowanie ruchem należy do organów Milicji Obywatelskiej.

2. Właściwe do spraw komunikacji organy prezydiów rad narodowych współdziałają z organami Milicji Obywatelskiej w sprawach określonych w ust. 1 w zakresie i na zasadach ustalonych przez Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych.

3. Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określają, które funkcje z wymienionych w ust. 1 i w jakim zakresie mogą być powierzone do wykonywania organom liniowej służby drogowej lub innym organom administracji państwowej niż wymienione w ust. 2.

Art. 22. Przy wykonywaniu swych czynności organy kontroli ruchu drogowego (art. 21) uprawnione są:

1. do legitymowania użytkowników dróg,
2. do udzielania im wiążących poleceń co do sposobu używania drogi,
3. do zatrzymywania — w przypadkach przewidzianych w obowiązujących przepisach — dokumentów stwierdzających uprawnienia użytkowników dróg w zakresie ruchu drogowego,

4. do zatrzymywania i uniemożliwiania dalszego korzystania z pojazdu w razie stwierdzenia, że kierujący znajduje się w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innego podobnie działającego środka lub jeżeli stan techniczny pojazdu zagraża bezpieczeństwo lub porządkowi ruchu.

Art. 23. 1. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Komunikacji i Obrony Narodowej określi szczegółową organizację i zasady kontroli ruchu na drogach oraz uprawnienia organów kontroli w tym zakresie.

2. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Komunikacji i Ministrem Obrony Narodowej może upoważnić czasowo do wykonywania wszystkich lub niektórych czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego, w stosunku do wszystkich lub niektórych użytkowników dróg, również inne organy, organizacje lub osoby niż przewidziane w art. 21.

R o z d z i a ł 6. P r z e p i s y k a r n e .

Art. 24. Kto:

1. wbrew przepisom art. 5, ust. 1 tamuje lub utrudnia ruch na drodze,
2. wbrew przepisom art. 6 ustawia lub włącza, usuwa lub wyłącza znaki i sygnały drogowe oraz urządzenia ostrzegawczo - zabezpieczające bądź zmienia ich położenie lub je zasłania,
3. wbrew przepisom art. 7 zaśmieca (zanieczyszcza) drogę, pozostawia na niej przedmioty mogące spowodować uszkodzenie pojazdu lub naruszyć porządek bądź bezpieczeństwo ruchu drogowego,
4. wbrew przepisom art. 8, bez zezwolenia właściwego do spraw komunikacji organu prezydium rady narodowej, ustawia na drodze stoiska, budki, wózki, pojazdy, tablice itp. urządzenia służące do prowadzenia działalności handlowej, usługowej, reklamowej lub innej,
5. będąc zobowiązanym do oznaczenia na jezdni przeszkód określonych w art. 9, ust. 1, nie dopełni ciążących na nim obowiązków,
6. wbrew przepisom art. 11, ust. 1 i ust. 2, pkt. 1, lit. b) powoduje niebezpieczeństwo lub utrudnienie ruchu bądź zachowaniem swym narusza porządek ruchu lub spokój publiczny albo naraża kogokolwiek na szkodę,
7. będąc kierującym, wbrew przepisom art. 11, ust. 2, pkt. 1 lit. c) w razie uczestniczenia w wypadku drogowym z ludźmi nie udzieli pomocy ofiarom wypadku,
8. wbrew przepisom art. 11, ust. 2, pkt. 3 nie stosuje się do znaków i sygnałów drogowych oraz sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kierowania ruchem lub do kontroli ruchu drogowego,
9. będąc kierującym, wykracza przeciwko przepisom art. 12, ust. 1 i 2,
10. będąc zobowiązanym do sprawowania pieczy nad nieletnim, pozostawia wbrew przepisowi art. 12, ust. 3 nieletniego do lat 7 bez opieki na drodze (ulicy),
11. będąc kierującym, wbrew przepisom art. 16 nie zaopatrzy pojazd lub złączonych ze sobą pojazdów w wymagane światła;
12. kierując pojazdem, znajduje się w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innego podobnie działającego środka,

13. wykracza przeciwko przepisom wydanym na podstawie art. 14, art. 17 ust. 3 i 4, art. 20, ust. 5 i 6 i art. 27 — podlega karze grzywny do 4.500 zł.

Art. 25. 1. Kto będąc właścicielem pojazdu albo kierującym pojazdem :

1. dopuszcza pojazd do jazdy mimo braku ważnych dokumentów, stwierdzających dopuszczenie pojazdu do ruchu,
2. dopuszcza pojazd do jazdy mimo nienależytego zaopatrzenia pojazdu w wymagane urządzenia i przyrządy albo mimo, że znajdują się one w stanie nie nadającym się do spełniania swego przeznaczenia,
3. dopuszcza do korzystania z pojazdu w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem,
4. dopuszcza do kierowania osobę:
 - a) nie będącą w pełni władz umysłowych lub nie posiadającą sprawności fizycznej w stopniu umożliwiającym kierowanie pojazdem w sposób nie narażający bezpieczeństwa innych użytkowników drogi i nie narażający kogokolwiek na szkodę,
 - b) znajdującą się w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo nie posiadającą prawa jazdy uprawniającego do kierowania takim pojazdem;
5. nie może wskazać, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd użyto wbrew jego woli i wiedzy, czemu nie mógł zapobiec: — podlega karze grzywny do 4.500 zł.

2. W jednostkach państwowych oraz gospodarki społecznej odpowiedzialności określonej w ust. 1 na równi z kierującym podlega dyspozytor pojazdów lub osoba pełniąca jego czynności bądź kierownik jednostki.

Art. 26. Orzekanie w sprawach o czyny wymienione w art. 24 i 25 następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno - administracyjnym.

R o z d z i a ł 7.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 27. 1. Rozporządzenie wydane przez właściwych ministrów na podstawie art. 14, art. 17, ust. 3 i 4 i art. 20, ust. 5 mogą upoważniać prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) do wydawania dla obszaru województwa (miasta) przepisów lokalnych, w ramach tych rozporządzeń.

2. Przepisy określone w ust. 1 podlegają ogłoszeniu w dzienniku urzędowym wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

Art. 28. Tracą moc art. 1, 4, 6, 19, 21a i 21b ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. z 1921 r. Nr 89, poz. 656, z 1928 r. Nr 18, poz. 151 i Nr 23, poz. 202, z 1934 r. Nr 110, poz. 976, z 1948 r. Nr 10, poz. 73 i z 1960 r. Nr 54 poz. 311).

Art. 29. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie pozostają w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze.

Art. 30. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa :

A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa

J. Horodecki

Dz. U. Warszawa, dnia 2 grudnia 1961 r.

Nr 53, str. 650—652.

PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE OCHRONY ZABYTKÓW

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6. III. 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 265 :

W I części — Postanowienia ogólne — określają pojęcie zabytku. Zabytkiem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest każdy przedmiot tak nieruchomy, jak ruchomy, charakterystyczny dla pewnej epoki, posiadający wartość artystyczną, kulturalną, historyczną, archeologiczną lub paleontologiczną stwierdzoną orzeczeniem władzy państwowej i zasługujący wskutek tego na zachowanie (art. 1).

Za zabytki mogą być m. in. uznane (art. 2) budowle zarówno murywane jak drewniane, wraz z wszelkimi szczegółami architektury i dekoracji ściennej wraz z otoczeniem (ogrodem, placem), a także dochowane w późniejszej budowie części dawne (prezbiteria, kaplice, wieże, bramy, portale, kolumny, drzwi itp.) luźno stojące pomniki, nagrobki, kaplice, figury, krzyże, ruiny budowli, pomników i posągów; drzewa sędziwe i okazałe, aleje cmentarne, mogiły; przedmioty związane bezpośrednio z przeznaczeniem budynku (ołtarze, ambony, chrzcielnice, stalle, pomniki, nagrobki w grobach kościelnych wraz z ukrytymi w nich dziełami pracy ręcznej, epitafia, tablice, vota, szaty i naczynia obrzędowe, dzwony), dzieła sztuk plastycznych: obrazy, rzeźby, ryciny wreszcie druki, archiwalia itp.

Przedmioty otrzymują charakter zabytków w znaczeniu w/w rozporządzenia na skutek orzeczenia władzy konserwatorskiej pierwszej instancji. Przedmioty te podlegają ochronie prawa już od chwili doręczenia orzeczenia (art. 3).

Druga zaś część w/w Rozporz. określa władze konserwatorskie. Na skutek zaszytych w międzyczasie zmian ustrojowych w Polsce, władzę konserwatorską w I instancji jest obecnie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Wydz. Kultury i Sztuki — Konserwator Wojewódzki. (Ustawa z dnia 20. III. 1950 r.) o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. PRL Nr 14, poz. 130). Władzą II instancji jest Minister Kultury i Sztuki.

Kompetencje i uprawnienia władz konserwatorskich a zarazem obowiązki ciążące na właścicielach względnie posiadaczach zabytków omawia Rozporz. Prez. w dziale trzecim.

Władze konserwatorskie mają prawo badania wszelkich przedmiotów w celu stwierdzenia ich wartości zabytkowej, a to w miejscach, w których te przedmioty się znajdują (art. 11). Prowadzą one rejestr zabytków.

Bez uprzedniego zezwolenia władzy konserwatorskiej I instancji zabytków nie wolno burzyć, rozkopywać, niszczyć, przerabiać, odnawiać, rekonstruować, zabudowywać, zdobić, uzupełniać ani przewozić (art. 14).

Wykonywanie wszelkich robót dotyczących się zabytku na podstawie uzyskanego zezwolenia podlega nadzorowi właściwej władzy konserwatorskiej I instancji.

Właściciel zabytku (posiadacz) winien utrzymywać go w należytych stanie. Władza konserwatorska może nakazać wykonanie robót i wszelkich środków niezbędnych dla zabezpieczenia zabytku na koszt posiadacza, jeśli jest nim osoba prawna (art. 13, 16). w innych wypadkach na koszt Państwa.

W dalszym ciągu w/w Rozporz. Prez. obejmuje w cz. IV. Wykopaliska i znaleziska, cz. V. Wywłaszczenie zabytków, cz. VI. Postanowienia karne, cz. VII. Zabytki będące własnością Państwa i wreszcie Postanowienia przejściowe i końcowe.

Rozporządzenie Prezydenta z 6. III. 1928 r. traktujące obszernie o ochronie zabytków uzupełnione było w późniejszych latach małymi dodatkami i zmianami. I tak Ustawa z dnia 25. I. 1933 (Dz. U. Nr 10, poz. 62) wprowadza uzupełniające przepisy w wypadku wywozu zabytku za granicę.

Rozp. Prez. R. P. z dnia 27. X. 1933 (Dz. U. Nr 82, poz. 599, art. 12) w przepisach wprowadzających kodeks zobowiązań przyznaje Skarbowi Państwa pierwszeństwo kupna, zabytku sprzedawanego przez właściciela.

Rozp. Prez. z dnia 28. III. 1934 (Dz. U. Nr 110, poz. 976, art. 64) wprowadza drobne zmiany — dziś już nieaktualne, a dotyczące ówczesnych władz.

Dekret z dnia 1 marca 1946 r. o rejestracji i zakazie wywozu dzieł sztuki plastycznej oraz przedmiotów o wartości artystycznej, historycznej lub kulturalnej (Dz. U. PRL Nr 14, poz. 99). Nakłada on na posiadaczy dzieł w tytule wymienionych obowiązek ich rejestracji i zakazuje wywozu za granicę bez zezwolenia Min. Kultury i Sztuki. Obowiązek rejestracji i zakaz wywozu nie dotyczy dzieł twórców żyjących i przedmiotów sztuki stosowanej, wytworzonych po dniu 9 maja 1945 r. oraz druków pochodzących z czasu po r. 1800.

Uprawnienie Min. Kultury i Sztuki odnośnie wydawania zezwoleń na wywóz druków, rękopisów i archiwaliów przysługuje również Ministrowi Oświaty.

Kto uchyla się od obowiązku rejestracji, albo zataja dane itd. podlega karze aresztu do lat 2 i grzywny, albo jednej z nich i ewent. sąd może orzec przepadek mienia.

Kto bez zezwolenia wywozi za granicę w/w dzieła lub przedmioty podlega karze więzienia do 1, 3 i grzywny, nadto sąd orzeka przepadek przedmiotu.

W zakresie objętym tym dekretem tracą moc obowiązującą poprzednie przepisy.

Prawa i obowiązki konserwatorów omawia Instrukcja ogłoszona w Monitorze Polskim z r. 1930, Nr 156, poz. 239.

Uchwała Nr 102 Rady Ministrów z dnia 21. III. 1957 r. w sprawie lokalizacji inwestycji w nieruchomościach zabytkowych (Mon. Polski Nr 27, poz. 182) nakłada na wykonawców narodowych planów gospodarczych, obowiązek wykorzystania obiektów zabytkowych, po ich odbudowie pod nadzorem konserwatora wojewódzkiego, do celów użytkowych.

Równocześnie z powyższymi przepisami o ochronie zabytków obowiązuje prawo budowlane. Rozporz. Prezydenta R. P. z dnia 16. II. 1939 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli, ogłoszone przy obwieszczeniu Min. Spraw Wewn. z dnia 28. II. 1939. (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 216) nakłada na właścicieli lub osoby w ich imieniu działające (art. 377) obowiązek utrzymania budynków w dobrym stanie. Roboty budowlane winny być prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W dziedzinie budownictwa sakralnego i kościelnego również zabytkowego obowiązuje Okólnik Nr 3 Urzędu do Spraw Wyznań z dnia 27

marca 1957 r. Użytkowników obiektów zabytkowych kościelnych obowiązuje uzgodnienie robót budowlanych z Władzami Konserwatorskimi oraz z Wydziałem Architektury i Nadzoru Budowlanego Woj. Rady Narodowej odnośnie budynków kościelnych, a Powiatowej Rady Narodowej odnośnie budynków gospodarczych. Przed zwróceniem się do Wydziału Architektury i Nadzoru Budowlanego z projektem technicznym, należy przed końcem roku przedstawić całą sprawę Kurii Biskupiej, która po jej przeanalizowaniu uwzględni zamierzone prace budowlane w planie rocznym i prześle do Prezydium WRN. Zamieszczenie obiektu w uzgodnionym planie budownictwa daje podstawę do starania się w Wydziale Architektury i Nadzoru Budowlanego o zatwierdzenie prac budowlanych.

W wypadku prowadzenia prac budowlanych w zabytkowych obiektach kościelnych potrzebne jest uzgodnienie i zatwierdzenie ze strony Władzy Diecezjalnej, Woj. Konserwatora oraz Wydziału Architektury i Nadzoru Budowlanego.

Kościół Katolicki posiadający bezcenne zabytki, otacza je szczególniejszą troską, konserwuje i chroni. Prawo kościelne ogólne i synodalne zabrania wszelkiej alienacji obiektów i przedmiotów zabytkowych bez uprzedniego zezwolenia Ordynariusza, który przed decyzją zasięga opinii Diecezjalnej Komisji Artystyczno - Budowlanej i ewentualnie Konserwatora Diec.

Synody Diecezjalne nakazują ochronę zabytków i zakazują pod groźbą kar kościelnych samowolnej ich alienacji. Przedmioty zabytkowe nieużywane w parafii mają być gromadzone i konserwowane w Diecezjalnym Muzeum, archiwalia w Archiwum. Nie wolno przeprowadzać konserwacji zabytków na własną rękę lub zlecać pracę osobom niefachowym i nie upoważnionym do tego, lecz należy wpieryw zwrócić się do Kurii Biskupiej celem uzyskania wskazówek diecezjalnego konserwatora.

Uzyskanie wskazówek konserwatorów diecezjalnych nie zwalnia od obowiązku posiadania odpowiedniego zezwolenia na konserwację sakralnych przedmiotów zabytkowych od Woj. Konserwatora Zabytków i prowadzenia prac pod jego nadzorem.

Wiadomości Diecezjalne Łódzkie.

Wrzesień, 1961 r. Nr. 9.

DZIESIĘĆ TOMÓW „NASZEJ PRZESZŁOŚCI”

Ostatnia wojna światowa pochłonęła bezpowrotnie tysiące dokumentów z dziejów naszego narodu oraz działalności Kościoła Katolickiego w Polsce. Straty wielkich archiwów dotyczą tak ważnego dla historii naszej okresu wieku XIX i pierwszej połowy XX. By ratować to co pozostało i wydostać na światło dzienne a zarazem udostępnić duży wkład Kościoła w kształtowanie się i rozwój państwa i społeczeństwa polskiego, zwłaszcza w związku ze zbliżającym się millenium, powstała w roku 1946 myśl, założenia katolickiego pisma historycznego. Pismo to miało na celu publikowanie rozpraw naukowych z historii Kościoła i kultury katolickiej w Polsce. Myśl tę wysunął, a zarazem wprowadził w czyn Ks. Dr Alfons Schletz, profesor historii Kościoła katolickiego w Instytucie Teologicznym Księży Misjonarzy w Krakowie. O zadaniu pisma mówi jego tytuł: „Nasza Przeszłość, studia z dziejów Kościoła i kultury katolickiej w Polsce”.

Tom pierwszy tego pisma ukazał się w jesieni 1946 r., drugi i trzeci w r. 1947 a czwarty w r. 1948. Potem nastąpiła przerwa na okres lat dziewięciu i dopiero w r. 1957 wydawnictwo wznowiło swą działalność. W r. 1957 wyszły z druku następne tomy a mianowicie V i VI, w następnym roku VII i VIII oraz w r. 1959 tomy: IX i X (o tomach XI i XII będącym w druku, ponieważ stanowią odrębną całość powiemy innym razem).

Już pierwsze tomy tego pisma zapowiadały nowy kierunek dążący do powiązania przeszłości z chwilą obecną oraz wprowadzenie zagadnień ściśle religijno - historycznych na nowe, krytyczne drogi naukowych dociekań.

Temu, tak wielce pożytecznemu i aktualnemu pismu pośpieszył z pomocą finansową, Prymas Polski ks. kard. Stefan Wyszyński. Dzięki przychylności niektórych hierarchów katolickich w kraju i zagranicą oraz władz państwowych, pismo to może ukazywać się regularnie a prawie każdy tom wychodzi w estetyczniejszym wydaniu, na lepszym papierze i w zwiększonej objętości.

Na łamach omawianych dziesięciu tomów drukowało swe rozprawy, miscelanea, recenzje czy sprawozdania 99 autorów, zarówno świeckich jak i duchownych. Dorobek naukowy jak na dziesięć tomów jest pokąsny. Objął niemal wszystkie dziedziny związane tematycznie z określonym sobie programem a mianowicie: hagiografię (10), biografie i przyczynki do życiorysów biskupów polskich (14) i innych wybitnych jednostek w kraju (13), historię zakonów (15), diecezji (4) i parafii (4), historię teologii i filozofii (6), zagadnienia historyczno - prawne (7), dziedzinę kultury i oświaty kościelnej w Polsce (8) i związek jej z zagranicą (2), stosunek między panującymi a Kościołem oraz polityczną historią Kościoła (4), życie ascetyczno - mistyczne (3) i inne tematy pokrewne (7).

Wymieniłem tylko ważniejsze pozycje. Świadczą one o potrzebie i aktualności tego pisma. Nic więc dziwnego, że „Nasza Przeszłość” zyskuje coraz więcej prenumeratorów i sympatyków nie tylko w kraju ale i za granicą. Prenumeruje ją wiele uczelni i bibliotek zarówno w kraju jak i na całej kuli ziemskiej, tak kościelne jak i państwowe. Nic więc dziwnego, że zwłaszcza w kraju winien sięgnąć po to pismo każdy miłujący dzieje narodowe, a tym więcej duchowny, który znajdzie tam wiele nowych względnie w pełniejszym ujęciu opracowanych tematów z życia i działalności Kościoła na przestrzeni dziesięciu wieków, w naszym kraju. Weźmie je z radością nie tylko badacz naszych dziejów z przeszłości Kościoła ale i historyk świecki.

Zyczyć należy, by tak pięknie zapowiadające się pismo, redagowane nadal przez swego Założyciela rozwijało się jak najpomyślniej i zyskiwało coraz to nowych i liczniejszych współpracowników i sympatyków, włączających się w szybki nurt zbliżającego się Tysiąclecia Chrześcijaństwa w Polsce.

Ks. Michał Chorzępa

Zarządzenie państwowe.

U S T A W A

z dnia 15 lipca 1961 r.

o obowiązku udokumentowania pochodzenia materiałów użytych na cele budownictwa nie uspołecznionego.

(Dz. U. 1961 r. Nr. 32, poz. 162)

Art. I. 1. Osoba fizyczna lub prawna nie będąca jednostką gospodarki uspołecznionej, prowadząca budowę, nadbudowę, przebudowę lub rozbudowę domu mieszkalnego lub innej budowli, obowiązana jest posiadać pisemne dowody legalnego nabycia lub uzyskania materiałów budowlanych przeznaczonych lub użytych do tej budowy i przechowywać je przez okres od chwili nabycia lub uzyskania tych materiałów do upływu 3 lat po zakończeniu budowy.

2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia zwalniać od obowiązku posiadania dowodów, o których mowa w ust. 1, na określonych obszarach Państwa w odniesieniu do wszelkich lub tylko niektórych rodzajów budowli i w odniesieniu do wszystkich lub tylko niektórych grup zobowiązanych.

3. Przewodniczący Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury w porozumieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych ustali w drodze rozporządzenia wykaz materiałów budowlanych, których dotyczy obowiązek określony w ust. 1.

4. Przepis ust. 1 odnosi się do inwestora, a do wykonawcy budowy w przypadku, gdy budowa lub roboty zostały wykonane z materiałów dostarczonych przez wykonawcę.

Art. 2. 1. Kto wykracza przeciwko przepisom art. I ust. 1, podlega karze grzywny, a ponadto obowiązany jest uiścić nawiazkę na rzecz Skarbu Państwa w wysokości wartości cennikowej, a w razie niemożności jej ustalenia — w wysokości wartości rynkowej materiałów budowlanych, których legalne nabycie lub uzyskanie nie zostało uodwodnione.

2. W sprawach określonych w ust. I orzeka właściwy sąd powiatowy.

3. Odpowiedzialność określona w ust. 1 następuje niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karnej wynikającej z innych przepisów.

Art. 3. Organy finansowe prezydentów powiatowych (dzielnicowych) rad narodowych przy współdziałaniu organów architektoniczno-budowlanych obowiązane są sprawdzać, czy osoby wskazane w art. I ust. 1 i 4 posiadają dowody legalnego nabycia lub uzyskania materiałów budowlanych określone w tym przepisie i w przypadku ich braku przekazują sprawę do organów ścigania, które kierują sprawę na drogę postępowania sądowego.

Art. 4. Minister Finansów w drodze rozporządzenia określi rodzaje dokumentów stwierdzających legalne nabycie lub uzyskanie materiałów budowlanych oraz w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury ustali zakres i tryb sprawdzania tych dokumentów.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 21 lipca 1961 r.

w sprawie dowodów nabycia materiałów budowlanych oraz sporządzenia spisu rewanentu tych materiałów.

(Dz. U. 1961 r. Nr 35, poz. 179)

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o obowiązku udokumentowania pochodzenia materiałów użytych na cele budownictwa nie uspołecznionego (Dz. U. Nr 32, poz. 162) zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Powołane w rozporządzeniu:

1. artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o obowiązku udokumentowania pochodzenia materiałów użytych na cele budownictwa nie uspołecznionego (Dz. Ustaw Nr 32, poz. 162.,

2. paragrafy bez bliższego określenia oznaczają paragrafy niniejszego rozporządzenia.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie bez bliższego określenia, rozumieć należy ustawę z dnia 15 lipca 1961 r. o obowiązku udokumentowania pochodzenia materiałów użytych na cele budownictwa nie uspołecznionego (Dz. U. Nr 32, poz. 162).

3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o materiałach (surowcach) budowlanych, rozumieć należy materiały oraz wyroby z tych materiałów dla celów budownictwa, wykazane w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 21 lipca 1961 r. w sprawie wykazu materiałów budowlanych, na których posiadanie osoby fizyczne i prawne nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej obowiązane są posiadać dowody legalnego ich nabycia lub uzyskania (Dz. U. Nr 35, poz. 181).

4. Przy stosowaniu ustawy i przepisów wydanych na tej podstawie określa się pojęcie osób nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej według przepisów podatkowych.

§ 2. 1. Nabycie materiałów (surowców) budowlanych powinno być udowodnione rachunkiem, który powinien zawierać ujęte w sposób ścisły i rzetelny:

1. imię, nazwisko (nazwę firmy) i adres sprzedającego (dostawcy),
2. datę sprzedaży (dostawy),
3. numer rachunku,
4. imię, nazwisko (nazwę firmy), adres zakupującego (odbiorcy),
5. ilość i cenę jednostkową poszczególnych rodzajów materiałów budowlanych,
6. ogólną sumę należności,
7. podpis sprzedającego (dostawcy).

2. Uzyskanie materiałów (surowców) budowlanych powinno być stwierdzone w sposób ścisły i rzetelny:

1. jeżeli chodzi o materiały budowlane uzyskane z rozbiórki — zaświadczeniem prezydium rady narodowej, na której terenie znajdował się rozebrany obiekt,
2. u inwestora (budującego) jeżeli chodzi o materiały wytwarzane przez niego z nabytych surowców — dowodami nabycia, o których mowa w ustawie 1,

3. u wykonawcy budowy — jeżeli chodzi o materiały wytwarzane przez niego z nabytych surowców — dowodami nabycia, o których mowa w ust. 1, oraz danymi z kontroli ilościowej do której prowadzenia obowiązani są w myśl przepisów podatkowych podatnicy opodatkowani na zasadach ogólnych: jeżeli przepisy podatkowe nie nakładają na wykonawcę budowy obowiązku prowadzenia kontroli ilościowej, to jednak dla celów udokumentowania uzyskania materiałów budowlanych powinien on taką kontrolę ilościową prowadzić.

§ 3. Rachunki, o których mowa w § 2, stanowią dowód legalnego nabycia lub uzyskania materiałów budowlanych tylko wówczas, gdy są wystawione przez:

1. jednostki gospodarki uspołecznionej,
2. przedsiębiorstwa trudniące się na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej produkcją lub sprzedażą materiałów (surowców) budowlanych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami o zezwoleniach na wykonywanie działalności gospodarczej,
3. zrzeszenia ludności i zespoły prowadzące, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, działalność w zakresie pozyskania i produkcji materiałów budowlanych z miejscowych surowców,
4. osoby prywatne posiadające dowody legalnego nabycia lub uzyskania materiałów w rozumieniu przepisów rozporządzenia.

§ 4. 1. Dla celów przewidzianego w art. 3 sprawdzenia legalności nabycia lub uzyskania materiałów nie jest wymagane okazanie dowodów w odniesieniu do materiałów budowlanych nabytych lub uzyskanych do dnia 30 września 1961 r. przez osoby, na których w myśl innych przepisów nie ciążył obowiązek udokumentowania posiadania tych materiałów — jeżeli osoby te sporządzą rzetelnie spis remanentu materiałów (surowców) według stanu na dzień 30 września 1961 r. i spis ten zgłoszą odpowiedniemu organowi w terminie do dnia 14 października 1961 roku.

2. Spis remanentu materiałów (surowców) budowlanych powinien zawierać oddzielne wyszczególnienie materiałów (surowców) budowlanych:

1. które już zostały zużyte na nie zakończoną budowę,
 2. które nie zostały jeszcze zużyte na budowę, a są w posiadaniu osób prowadzących lub mających prowadzić budowę.
3. Wyszczególnienie składników remanentu powinno zawierać dane ilościowe według rodzajów i gatunków materiałów (surowców) budowlanych, sporządzone według takiej jednostki miary, jaka dla danego materiału jest właściwa.
4. Spis powinien zawierać:
 1. imię, nazwisko (nazwę firmy) i adres właściciela materiałów (budowy) oraz miejsce budowy,
 2. wyszczególnienie o którym mowa w ust. 2 i 3, z oznaczeniem kolejności pozycji,
 3. podsumowanie spisu, podające ogólną ilość kolejnych pozycji spisu,

4. podpisy osób, które są właścicielami materiałów (budowy),
5. miejsce oraz datę sporządzenia spisu.
5. Spis powinien być sporządzony w trzech egzemplarzach atramentem, taśmą maszynową lub ołówkiem kopiowym.

§ 5. 1. Dwa egzemplarze spisu należy zgłosić:

1. jeżeli chodzi o osoby zamieszkujące na terenie gromad — do prezydium właściwej gromadzkiej rady narodowej,
 2. jeżeli chodzi o pozostałe osoby — do wydziału finansowego prezydium właściwej powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.
2. Dla zgłoszenia (ust. 1) właściwa jest:
1. w odniesieniu do inwestorów — rada narodowa, na której terenie znajduje się budowa,
 2. w odniesieniu do wykonawców budowy — rada narodowa, na której terenie znajduje się przedsiębiorstwo wykonawcy.
3. Prezydium gromadzkich rad narodowych (ust. 1 pkt. 1) obowiązane są przekazać otrzymane spisy w terminie do siedmiu dni właściwemu organowi finansowemu.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1961 r.

Minister Finansów: J. Albrecht

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU BUDOWNICTWA, URBANISTYKI I ARCHITEKTURY

z dnia 21 lipca 1961 r.

w sprawie wykazu materiałów budowlanych, na których posiadanie osoby fizyczne i prawne nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej obowiązane są posiadać dowody legalnego ich nabycia lub uzyskania.

(Dz. U. 1961 r. Nr 35, poz. 181)

Na podstawie art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o obowiązku udokumentowania pochodzenia materiałów użytych na cele budownictwa nie uspołecznionego (Dz. U. Nr 32, poz. 162) zarządza się, co następuje:

§ 1. Obowiązkiem udokumentowania pochodzenia materiałów budowlanych, użytych na cele budownictwa nie uspołecznionego, zostają objęte następujące materiały budowlane:

1. cement,
2. materiały ścienne (cegła, prefabrykaty),
3. stal zbrojeniowa i kształtowa,
4. drewno,
5. materiały podłogowe i okładzinowe,
6. szkło okienne,
7. następujące materiały instalacyjne:
 - a) kable,
 - b) przewody miedziane,
 - c) rury stalowe i kształtki,
 - d) wanny,
 - e) grzejniki.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Budownictwa,
Urbanistyki i Architektury

(—) S. Pietrusiewicz

OBOWIĄZEK POTRĄCANIA PODATKU PRZEZ INSTYTUCJE KOŚCIELNE PRZY WYPŁATACH OSOBOM, KTÓRE ŚWIADCZA RZECZY LUB USŁUGI NA RZECZ INSTYTUCJI KOŚCIELNYCH.

Rozporządzenie Min. Fin. z 21. IV. 1961 r. (Dz. Ust. Nr 27, poz. 133), wchodzące w życie z dniem 1. VII. 1961 r. nakłada nowy obowiązek na Kościoł (Kurie, Parafie, Zgromadzenia Zakonne, Seminarium Duchowne itd.) polegający na obowiązku potrącania przy wypłatach i odprowadzania podatku do urzędu finansowego.

- I. W szczególności w razie wypłaty osobom fizycznym (rzemieślnikom) i osobom prawnym nie będącym podmiotem gospodarki uspołecznionej należności z tytułu świadczeń rzeczy lub usług instytucje kościelne mają obowiązki:
- a) obliczać i pobierać (tj. potrącać z kwoty wypłaconej przedpłatę na zaliczkę na podatek obrotowy i dochodowy (lub tylko dochodowy) przy wypłacie za te świadczenia.
Wysokość potrącenia wynosi:
1. przy świadczeniu rzeczy przez producenta	10% wypłaty
przez przedsiębior. handlowe	6% wypłaty
2. przy świadczeniu usług: lub rzeczy i usług	12% wypłaty
gdy podlega tylko pod. dochod.	20% wypłaty
- b) przelewać potrącone kwoty na rach. organu finansowego, któremu podlega osoba, której potrącono i to w terminie do 20 dnia każdego miesiąca, kwoty potrącone w okresie od 1—15, a do 5 dnia każdego miesiąca kwoty potrącone od 16—31,
- c) sporządzać „wykaz” potrąconych przedpłat i to w 3 egzemplarzach według ustalonego wzoru i oddać 2 egzemplarze za pokwitowaniem w urzędzie finansowym,
- d) w razie płacenia rachunku przelewem należy:
1. równocześnie zlecić przelew na organ finansowy potrąconej kwoty,
 2. na przelewie umieścić uwagę: „Przedpłatę na zaliczkę na podatek w kwocie przelano do Wydz. Fin. Prez. w
- e) w razie płacenia czekiem należy umieścić uwagę: „Przedpłatę na podatek potrącono”.
- II. Nie ma obowiązku uiszczania przedpłat i nie potrąca się żadnego podatku jeżeli (§ 6 wylicza szczegółowo):
1. wypłata jednorazowa lub kilka wypłat w ostatnich 3 miesiącach nie przekraczała 1.500 zł, co jednak nie dotyczy wypłat za usługi transportowe i takie świadczenia (rzeczy i usług), które podlegają tylko podatkowi dochodowemu (§ 1 ust. 2 i 3),
 2. wypłata podlega podatkowi od wynagrodzeń,

3. wypłata dotyczy świadczeń wykonywanych przez rolników, rybaków,
4. świadczenia w zakresie rzemiosła oraz przemysłu ludowego do 2.500 zł,
5. świadczenia wykonywane są przez rzemieślników opłacających podatki w formie kart podatkowych a osoby te okażą kartę podatkową; w tym wypadku należy jednak odnotować: nazwę org. fin., który kartę wydał, numer i datę karty podat. i na dowodach wypłat i w wykazach (wyżej I. e),
6. świadczenia rzemieślników, opłacających ryczałt podatkowy, ale tylko gdy przedłożą zaświadczenie org. fin., wydane najpóźniej na 3 mies., że nie ciąży na nich zaległości podatkowe,
7. świadczenia wykonywane przez osoby zwolnione z przepisów szczeg. od opłacania podatku, jeżeli przedłożą zwolnienie; w tym wypadku należy odnotować datę i numer potwierdzenia zwolnienia i nazwę org. fin. na dowodach wypłaty i wykazach.

W wypadkach 4—6 instytucja, wypłacająca należność a nie potrącająca podatku, winna uzyskać oświadczenie według ustalonego wzoru w 2 egzemplarzach od osoby, której kwotę wypłacono; jeden egzemplarz oświadczenia należy przesłać org. fin. za pokwitowaniem.

8. wypłaty z kwot otrzymanych przez pracowników do rozliczenia,
9. wypłaty przy zakupach gotówkowych w instyt. nie uspołecz-nionych o ile wypłata jednorazowa nie przekracza 1.500 zł.

Wzory „wykazu” i „oświadczenia” podane są jako załączniki do powyż. rozp.

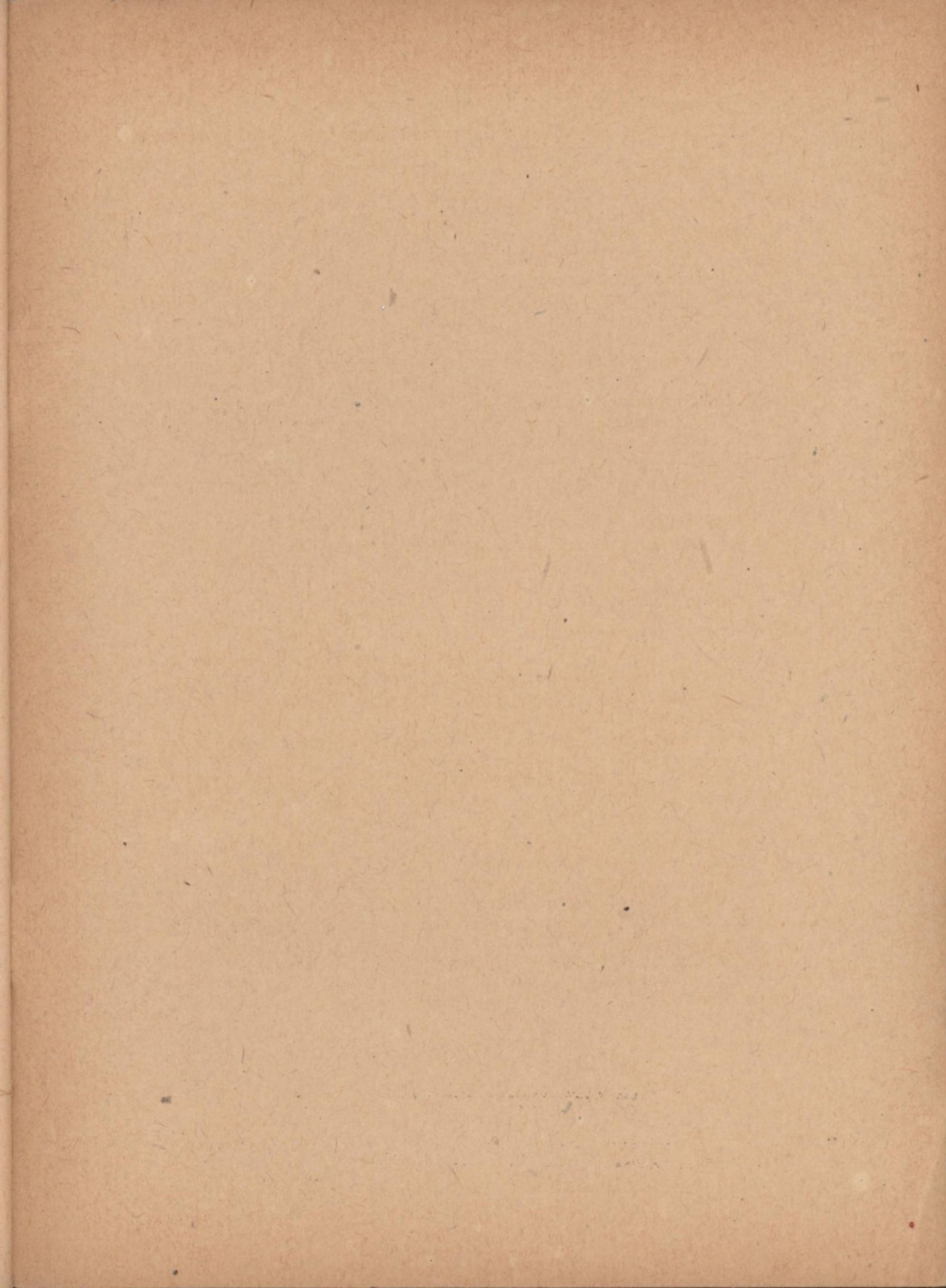
III. W razie naruszenia powyższych zasad odpowiedzialność ponoszą:

- a) pracownicy, na których ciąży odpowiedzialność za wypłatę należności za świadczenie według ustawy karno-skarbowej (art. 79 i 80 do 2 lat aresztu lub grzywną do 10-cio krotnej. kwoty uszczuplonej),
- b) instytucja kościelna za niedopełnienie obowiązku potrącenia i wypłacenia należnej przedpłaty w org. finansowym według przepisów o zobowiązaniach podatkowych (art. 14 całym majątkiem za należną a nie pobraną lub pobraną w kwocie niższej niż przewidują przepisy).

IV. Przepisy powyższe dotyczą instytucji kościelnych i zakonnych, dokonujących wypłat osobom fizycznym i prawnym nieuspołecz-nionym, a więc rzemieślnikom za naprawy, remonty, jak malarzom, artystom, dekarzom, murarzom i innym pracownikom zatrudnionym na mocy umowy o pracę, którym nie potrąca się podatku od wynagrodzeń od wypłaconych sum.

Potrąceniu z wypłat podlegają również duchowni z tytułu czynności, podlegających podatkowi duchownych a otrzymywanych od kościelnych lub zakonnych osób prawnych.

WIMBP Gorzów Wlkp.

nr inw.: 600 - 9409

R

Za zezwoleniem Władzy Duchownej

Wydaje Kuria Biskupia w Gorzowie Wlkp.
Druk: Gorzowska Drukarnia Akcydensowa w Gorzowie Wlkp.
Zam. 2076 — 1962 — C-6 — Nakład 1.200